

Новини ▶ 13

Проверката по казуса с „Лев Инс“ остава в ДАНС

Компании ▶ 12-13

„Бест Уестърн“ търси нови партньори в България

Пари

BONNIER

pari.bg

Петък

18 февруари 2011, брой 35 (5094)

USD/BGN: 1.44235

▼ -0.37%

Българска народна банка

EUR/USD: 1.35600

▲ +0.37%

Българска народна банка

Sofix: 448.90

▼ -0.59%

Българска фондова борса

BG40: 133.03

▼ -1.06%

Българска фондова борса

цена 1.50 лева

9 770861 560012 >

ЗАСЕКРЕТЕНО ПО ТЕХНИЧЕСКИ ПРИЧИНИ

Този път Търговският регистър може наистина да спре заради последователния отказ на Агенцията по вписванията да инвестира в системата. Така на практика регистърът няма да бъде публичен още преди управляващите законово да ограничат достъпа до него

▶ 4-5

Новини ▶ 6

Борисов прие оставката на Йовчев и представи БОРКОР

Новини ▶ 9

ИПИ: За 12 години правителствата са изхарчили неефективно 24 млрд. лв.

Очаквайте през март

2 РЕДАКЦИОННА

Печеливш Бодуен Про

Най-голямата европейска банка BNP Paribas, която се управлява от Бодуен Про, отчете 14% ръст на печалбата. За миналата година печалбата на банката е 1.55 млрд. EUR. Освен това от началото на тази година акциите на френската банка са поскъпнали с 24%.

Губещ Таканобу Ито

Японската автомобилна компания Honda с изпълнителен директор Таканобу Ито ще изтегли близо 700 хил. автомобила от различни пазари. Причината е внезапно спиране на двигателя и възможни проблеми със запалването, показват документи, които са предадени от автомобилната компания на японското министерство на транспорта.

Мнения

► По темата: "Касовите апарати за връзка с НАП все още не са пуснати на пазара"

► Нормално е да има проблеми със свързването на фирмите, след като все още сроковете не са напълно ясни. Производителите още не са пуснали нови апарати, а как да са? Едва ли не още не се знае какво точно ще се иска от тях. Ако управляващите се научат, когато обявят нещо, да правят и план как да бъде изпълнено то, но не с постоянни смени на изискванията, нещата може и да потръгнат по-добре. А не да се налага фирмите, които искат да са изрядни, пак да плащат глоби и да имат проблеми.

Валентин Иванов

Коментар

► Идете за законите промени за прилагането на СРС-та представиха вчера зам. главният прокурор Галина Тонева (вляво) и говорителят на главния прокурор Стелияна Кожухарова

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Прокурорите смениха длъжностните си характеристики

Вместо да обясни защо и как шефът на митниците Ваньо Танов е бил подслушван дори и след като официално прилагането на СРС-та за него е било прекратено, прокуратурата се зае да мисли законови промени. В България обаче това право е дадено само на народните представители и на Министерския съвет.

Целта на предложенията на прокуратурата е да въведат по-строг контрол при използването на специални разузнавателни средства. С тези предложения обаче прокуратурата за пореден път отклонява вниманието от основните въпроси - как разговорът между министър-председателя Бойко Борисов и шефа на Агенция „Митници“ Ваньо Танов е изтекъл и дали висши представители на властта са покровителствали престъпления. Остана само обещанието, че това ще стане известно, след като приключи делото.

Иначе магистратите са си поставили четири цели за прилагането на по-стриктен контрол. Първата е

Елина Пулчева
elina.pulcheva@pari.bg

„Целта на предложенията на прокуратурата е да въведат по-строг контрол при използването на специални разузнавателни средства

да се ограничи броят на използваните СРС-та, които по думите на зам. главния прокурор Галина Тонева в последно време са доста увеличени. Това според прокурорите може да стане, като се намалят органите, които имат право да поискат СРС. Идеята е това право да имат само административните ръководители на съответната прокуратура.

Според Тонева не размерът на санкцията, предвидена в закона за съответното престъпление, трябва да бъде водещ при решението за прилагане на СРС, а спецификата на разследването. Според идеята на прокуратурата СРС е нормално да се прилагат при разследване на подкупи, контрабанда, нарко-разпространение, отвлечения и убийства.

За постигането на тези цели магистратите бяха генерирани още няколко идеи за бъдещите законови промени, които съгласуваха с неправителствени организации, сред които и Българският хелзинкски ко-

митет. Сред предложенията е и това събраната чрез СРС-та информация да се пази в пълен обем до края на наказателното производство, както и създаването на специален надпартиен орган, който да осъществява контрол върху събраната информация. Прокурорите предлагат и всеки, който е станал обект на подслушване със СРС без наличието на досъдебно производство, да може да претендира за обезщетение.

Резултатът от това усилие на прокуратурата ще бъде предоставен на междуведомствената работна група за промени в Закона за специалните разузнавателни средства. Там ще постъпят и други предложения, а крайната цел е да бъдат подготвени конкретни предложения за промени. И докато прокуратурата участва активно в законодателния процес, нейната работа остава несвършена. Все още нямаме отговори на въпросите кой е виновен за изтичането на записи и има ли данни за престъпления на висши държавници в съдържанието на тези записи.

pari.bg Top 3

1 ЕВРО-то и ЛЕВ-ът в проекция. Какво ще се случи с парите ни, ако еврозоната се разпадне.

2 Касовите апарати за връзка с НАП все още не са пуснати на пазара. Производителите подготвят тестовите модели, а у нас работят около 200 хил. фирми, които до 30 септември трябва да се свържат с НАП.

3 Инвестицията в нови касови апарати е в интерес на обществото. Само тази мярка няма да реши проблемите с източването на ДДС, но тя е част от общия план за справяне със сивата икономика.

Пари
НАЦИОНАЛЕН БИЗНЕСВСЕКИДНЕВНИК
WWW.PARI.BG
УЛ. КНЯЗ БОРИС I №161
София 1202
e-mail: office@pari.bg
информация: 4395800
Издава
Бизнес Медиа Груп ЕАД,
част от Bonnier Business Press

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР И ГЛАВЕН РЕДАКТОР
Лилия АПОСТОЛОВА
liliia.apostolova@pari.bg
МЕНИДЖЪР РЕКЛАМА
Станислава АТАНАСОВА
4395851
stanislava.atanassova@pari.bg

РЕДАКЦИОНЕН ЕКИП
Зам. главен редактор
Иван БЕДРОВ - 4395838
ivan.bedrov@pari.bg

Визуален редактор
Албена ПИНО - 4395845
albena.pino@pari.bg

ДЪРЖАВНО УПРАВЛЕНИЕ
Филипа РАДИОНОВА - 4395866
philippa.radionova@pari.bg
Дарина ЧЕРКЕЗОВА - 4395877
darina.cherkezova@pari.bg
Красимира ЯНЕВА - 4395876
krasimira.yaneva@pari.bg
Ани КОДЖАИВАНОВА - 4395845
ani.kodzhaivanova@pari.bg

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ
Мирослав ИВАНОВ - 4395894
miroslav.ivanov@pari.bg

Атанас ХРИСТОВ - 4395818
atanas.hristov@pari.bg
Георги ГЕОРГИЕВ - 4395868
georgi.georgiev@pari.bg
Георги ПАНАЙОТОВ - 4395871
georgi.panayotov@pari.bg
Пламен ДИМИТРОВ - 4395857
plamen.dimitrov@pari.bg

ТЕНДЕНЦИИ
Билиана ВАЧЕВА - 4395866
biliana.vacheva@pari.bg
Рагостина МАРКОВА - 4395860
radostina.markova@pari.bg

Елена ПЕТКОВА - 4395857
elena.petkova@pari.bg
Рагослава ДИМИТРОВА - 4395823
radoslava.dimitrova@pari.bg
Теодора МУСЕВА - 4395876
teodora.mousseva@pari.bg

ПARI.BG
Мария ВЕРОМИРОВА - 4395865
maria.veromirova@pari.bg
Иглика ФИЛИПОВА - 4395867
iglika.philipova@pari.bg
Елина ПУЛЧЕВА - 4395877
elina.pulcheva@pari.bg

ФОТОРЕДАКТОР
Марина АНГЕЛОВА - 4395879
marina.angelova@pari.bg
ДОКУМЕНТАЦИЯ - 4395884
РЕКЛАМА - 4395872, 4395891
факс 4395826
АБОНАМЕНТ И РАЗПРОСТРАНЕНИЕ
4395835, 43 95 836
СЧЕТОВОДСТВО - 4395815
ПЕЧАТ: Печатница София ЕООД
ISSN 0861-5608

BONNIER

Цитат

” Пътувала съм с фалкона в Израел и не зависи от моята воля с какво да пътувам. Имах желание до Анталия да стигна с плуване

► Председателят на НС Цеца Цачева на въпрос защо е пътувала с правителствения самолет

Число на деня

8

► процента ръст на потребителите в България отчете "Овергаз" Подробности на стр. 14

Коментар

Строй се, преброй се

В края на месеца преброяването ще свърши. След това знанията ни за нас самите вече няма да са същите. Ще знаем например колко глави на семейства имаме на глава от населението, както и каква е типичната дограма на българина в началото на XXI век. Ще знаем кой в коя фирма работи, макар че тази информация догодина по това време най-вероятно няма да е актуална. Както впрочем и информацията за семейното положение и броя деца. Малко по-дълго време ще можем да ползваме информацията за сградния фонд и особено частта ѝ за наличието или отсъствието на клозет. Но веднага щом правителството ни извади от кризата и строителството се отприщи, информацията за сградния фонд също ще остарее. Относително стабилни изглеждат данните за вероизповеданието и грамотността, но с раждаемостта и те

Иван Стамболов
sulla.bg

” Това е документален разказ и всичко се случило точно така. За 30 милиона - толкова

подлежат на тревожна промяна, особено като знаем къде се набляга на раждаемостта най-ревностно. Но каквото и да е, преброяването тече и скоро ще имаме резултати от него.

Мен също ме преброиха. Посети ме кротка женица с рус бретон и големи кръгли очила, които ѝ придаваха прахен библиотечен вид. "Вие ли сте домоуправителят?", попита и аз потвърдих. "Сигурно повечето хора тук са се преброили по интернет", по-скоро констатира, отколкото да зададе въпрос. "Сигурно - солидаризирах се с догадката ѝ. - Тук сме 9 апартамента и всички имат компютри и интернет." "Чудесно! - зарадва се преброителката. - Ще можете ли да поговорите с тях и утре да ми се обадите, за да ми кажете кога да мина да им събера номерцата?" Обясних ѝ, че се опитва да ме наговори

със странни организационни задачи и че не виждам как бих могъл да изпълня молбата ѝ. "Ама вие не се ли виждате с тях, когато се прибирате", учуди се. "Не - отговорих, - може би защото съседите ми не живеят на стълбището, по което се прибирам." Тогава тя извади голям списък с имена и каза: "Хайде да сверим с домовата книга". Споделих, че не разбирам каква е връзката между преброяването на населението и съответствието на нейната разпечатка с домовата книга, след като от преброителя се очаква само да мине от врата на врата, да си зададе въпросите и да запише отговорите с ясното съзнание, че може и да не му кажат истината.

Да не говорим, че отговорите на самопреброилите се електронно избобщо пък няма да се повлияят от сверката с домовата книга и че

държавата ще трябва да приеме такива, каквито са. Преброителката обаче обясни, че такива са инструкции и че са ѝ дали този списък да работи по него, за да е по-точно преброяването. "Добре, влезте, ще погледна списъка и ще ви кажа актуален ли е." Списъкът отразяваше състоянието на нещата преди 15 години. Беше пълен с починали хора, с хора, които отдавна живеят другаде, дори и моето име беше сбъркано. "Извинявайте - попитах, - но вие за това преброяване не използвате ли данните от ЕСГРАОН?" "Не, използваме данните от предишното преброяване." "Но оттогава досега имаше 3 парламентарни и 2 местни вота, обезпечени с подробни и актуални списъци по адреси. Защо не ги ползвате?" "Не знам - с безразличие ми отговори очилатата русокошка, - това са ни дали." "Но, вижте, аз не се казвам така. Името ми е сбъркано." "Добре, а

как се казвате?" Отговорих как се казвам и тя ме помоли да напиша името си на листче. "Няма ли да ме запишете в някакъв формуляр?" "Не, после аз ще си го прехвърля където трябва. Вие по интернет ли се преброихте? Запишете ми и номерчето си на листчето." "Ама вие наистина ли ще вземете тези данни на хвърчащо листче?!" "Да, какво ви притеснява? После ще си ги прехвърля." Дадох ѝ листчето и тя си тръгна. На другия ден намерих на вратата си шарена бележка с името на русата преброителка: "Вие бяхте посетени от преброител... и не бяхте открити. Ще бъдете посетени отново на..."

Това е документален разказ и всичко се случи точно така. За 30 милиона - толкова. Освен това мисля, че Картаген трябва да бъде разрушен.

Авторът е рекламен консултант

В броя четете още

Компании ► 11

Взаимните фондове са увеличили инвестициите си в депозити през 2010 г.

Галерии ► 20-23

Изкуството да продаваш изкуство

Изложение

► Икономическият министър Трайчо Трайков пробва как се чувства човек в болид от "Формула 1" на откриването на 28-ата туристическа борса "Ваканция и СПА" в НДК. Тя започна в четвъртък и ще продължи до 19 февруари, а болидът беше изложен на щанга на Турция

Засекретено по технически

Този път Търговският регистър може наистина да спре заради Агенцията по вписванията да инвестира в системата

Ако през последните дни сте опитвали да направите справка в сайта на Търговския регистър (www.brra.bg), вече знаете, че само един от пет опита е бил успешен. Много по-често след заявяване на търсенето на екрана ви се появява надпис "service unavailable" (услугата е недостъпна). Добрата новина е, че след

часове или дни борба със системата все пак можете да откриете необходимата ви информация. Лошата новина е, че съвсем скоро и това няма да бъде възможно.

Сбогом на регистъра
В момента капацитетът на Търговския регистър е запълнен почти 100%,

съобщи Васил Величков, управляващ съдружник на фирмата, която поддържа регистъра, "Грамма нет ис". Според него въпрос на дни е целият капацитет да бъде запълнен. Това означава, че всички промени в собствеността и управлението на фирмите няма да може да бъдат вписвани в регистъра.

Това обаче не е всичко. Потребителите на сайта на регистъра няма да могат да правят справки дори и във вече въведените данни. Причината е, че системата не издържа на огромния брой посещения. Преди година едновременните посещения онлайн са били 300-400. Днес посетителите вече са над 2000 във

всеки един момент. В рамките на деня над 30 хиляди мениджъри на фирми, адвокати, журналисти правят справки през компютъра си. И системата просто не издържа.

Още по-голям ще бъде интересът към регистъра през лятото, когато фирмите ще трябва да предават годишните си финансови

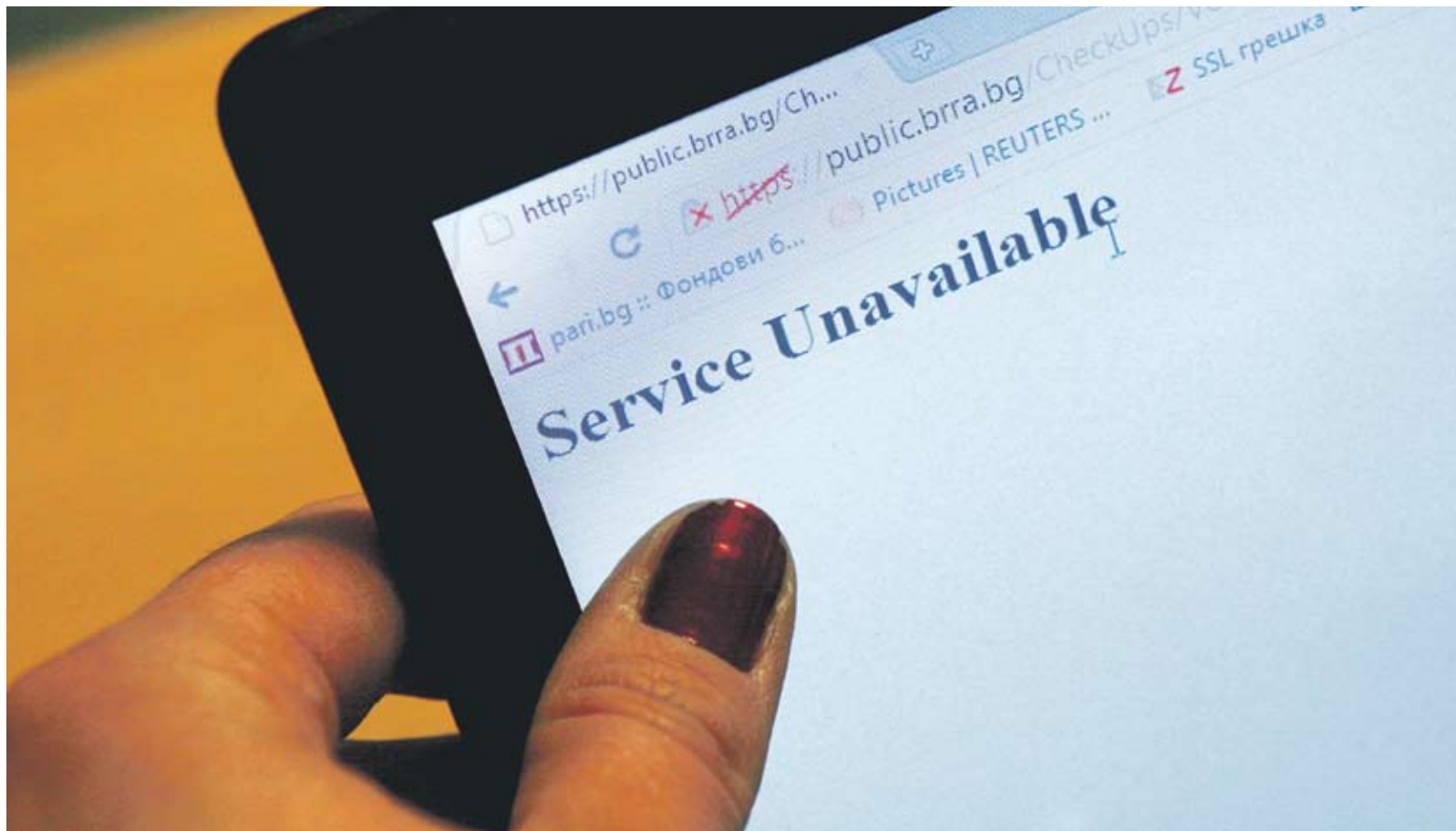
отчети. Пререгистрираните фирми вече са над половин милион. В същото време расте и интересът за подаване на заявления онлайн - техният дял е достигнал 40%. Всичко това означава, че регистърът ще спре да работи съвсем скоро, освен ако Агенцията по вписванията не осигури спешно по-голям капацитет на системата.

Техническото решение

По време на кампанията по подаване на годишните финансови отчети миналото лято обслужващата фирма "Грамма нет ис" е информирала агенцията, че минималната инвестиция в техника за краткосрочно решаване на проблема е 180 хил. лв. Целият инвестиционен пакет за приваждане на системата в съответствие с нарасналия интерес към регистъра е за близо 1 млн. лв. Към момента нищо не е осигурено, защото гласуваният бюджет на агенцията не включва такива разходи. Или агенцията не си е поискала, или Министерството на финансите не е отпуснало.

Агенцията е изненадана от интереса

В отговор на въпрос на в."Пари" пресслужбата на Агенцията по вписванията заяви, че "при нормални обстоятелства" не съществува възможност регистърът да спре. За агенцията основ-

СНИМКИ МАРИНА АНГЕЛОВА

Интервю Васил Величков, управител на "Грамма нет ис", която поддържа Търговския регистар

Търговският регистър спира до дни, вече не

Пълният блокаж на бюджета на Агенцията по вписванията говори, че става въпрос за предизвестена смърт

►Господин Величков, какви са причините за проблемите с достъпа до сайта на Търговския регистър?

- Търговският регистър е пуснат като информационна система преди три години, в началото на 2008 г. Към онзи момент техниката, която е закупена като първоначална инвестиция, е била предвидена да поема определен брой потребители и размер на базата данни. С течение на времето, когато се вижда какъв отива потреблението на услуги, колко нараства натоварването, следва да се направят реинвестиции. Това е нормалният цикъл, когато се внедрява една информационна система. Проблемът с Търговския регистър е, че от началото

на 2009 г. досега не са правени никакви инвестиции. А броят на пререгистрираните фирми надхвърля вече 500 хил. В момента около 40% от заявленията се подават през интернет и около 95% от справките също се правят онлайн.

►Колко са потребителите, които в момента влизат на сайта на Търговския регистър?

- От началото на годината достигнаха над 30 хил. потребители на ден. Пиковият брой онлайн потребители в секунда, преди да започнем да налагаме ограничението за достъп до сайта, беше над 2 хил. За сравнение преди около година бяха 300-400 души. По време на кампанията като подаване на годишните финансови отчети ситуацията става кошмарна. Всяка година през юни, когато изтича крайният срок за това, сайтът почти не работи. Освен това в момента "цената" от гледна точка на техниче-

ски ресурс на всяка справка, която правят потребителите, е много по-висока, отколкото преди години, защото има много повече данни, в които се търси. Не е възможно три години Агенцията по вписванията да разчита на същата техника като когато е стартирала услугата.

►Пресилена ли е прогнозата, че системата може напълно да спре?

- Не, не е пресилена. За този риск предупреждаваме агенцията от 18 месеца насам. Миналата година след кампанията за подаване на годишните отчети беше ясно, че системата не може да продължи да работи, тъй като няма място за съхранение на данни. Тогава ние осигурихме за наша сметка система за съхранение на данни, за да може регистърът да продължи да работи. От юни миналата година досега се предполагаше, че агенцията трябва да си купи собствена и да ни

върне нашата. И това не се случи. В момента системата за съхранение на данни е почти на сто процента пълна. До няколко дни мястото за данни свършва. Ако до края на седмицата не бъде осигурен допълнителен капацитет, регистърът спира. Това е проблемът с мястото, но същевременно системата е претоварена от онлайн потребителите. Ако миналата година подаването на отчети беше кошмар с 300 хил. фирми, тази година ще бъде още по-зле с 550 хил.

►Информирахте ли периодично агенцията за

проблемите?

- Абсолютно всеки месец сме изпращали до тях подробни препоръки, графики и доклади. По договор сме задължени да им изпращаме месечни доклади, да ги предупреждаваме за рисковете, да ги информираме за капацитета.

В момента предлагаме на агенцията да осигурим още една допълнителна система за съхранение на данни, отно-

причини

последователния отказ на

ната причина за проблемите също е увеличението на броя на потребителите. Очевидно това е приемано за "ненормални обстоятелства". Няма прогнози, според които интересът към регистъра ще намалява, т.е. обстоятелствата няма да бъдат "нормални" за агенцията и няма какво да попречи на регистъра да спре.

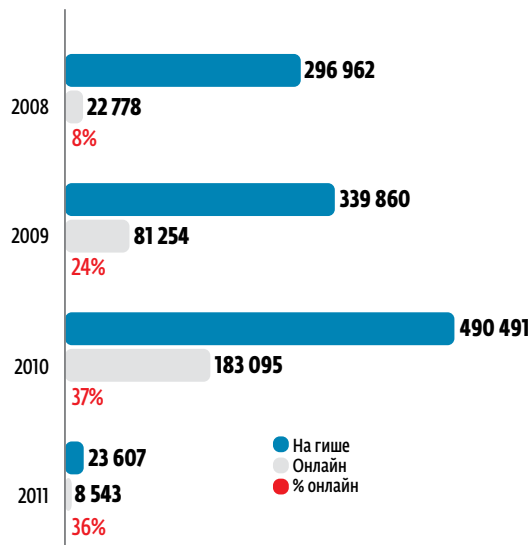
Странно съвпадение

Проблемите с натоварването на Търговския регистър идват по време, когато депутати от ГЕРБ придвижват в парламента промени в закона, които ще ограничат достъпа до регистъра само за определени професии - адвокати, нотариуси, МВР и т.н. Предложението им среща съпротивата на другите политически сили, на гражданския сектор и на бизнеса. Сега опасността регистърът да спре по технически причини може да бъде използвана като мотив, че трябва да бъде намалено натоварването. Но в същото време управляващите нямат нужда да бързат с тази поправка, защото съвсем скоро достъпът до регистъра може да бъде тотално ограничен. На пръв поглед по технически причини. А всъщност заради нежеланието на институциите да осигурят на бизнеса бърз и евтин достъп до информация. Въпрос на приоритети.

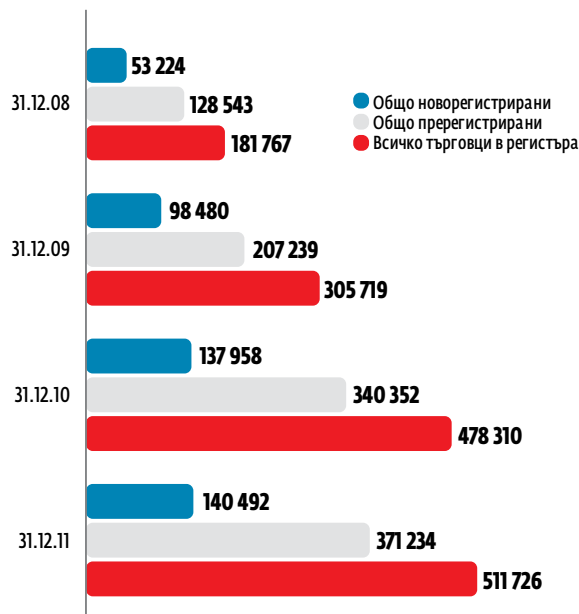
Иван Бегров
Мария Веромирова

Подадени заявления в регистъра

Данните за 2011 г. са само за януари

Брой регистрирани фирми в Търговския регистър

виждам верен ход

во не за тяхна сметка, но те отказват. Отделно от това сме уговорили с кадастъра също да съдействат и да предоставят капацитет. Засега отказват да приемат и това краткосрочно решение на проблема.

► За какви инвестиции става въпрос?

- Това, което препоръчавме миналия юни, беше да се вземат две бързи дискови системи, които струват 180 хил. лв. В края на миналата година те пуснаха процедура по Закона за обществените поръчки за закупуването им, която обаче беше обжалвана, сега е минала през КЗК. Предстои агенцията да вземе решение, но още не са свикали комисия за това.

► Наистина ли няма пари?

- Приходите на агенцията от Търговския регистър са между 55 и 80 млн. лв. годишно, а разходите по него - около 10-12 млн. лв. В Закона за Търговския регистър в

глава 5 са посочени принципите на самофинансиране, в които пише, че 25% от приходите отиват за материална база, развитие на услугите и т.н. Това обаче не се случва и никога не се е случвало.

► Какъв е изходът от тази ситуация?

- Системната липса на инвестиции от страна на Агенцията по вписванията и пълният блокаж на бюджета ѝ от страна на Министерството на правосъдието говорят, че става въпрос за предизвестена смърт. Не виждам верен ход в момента за Търговския регистър.

Дори и да осигурят по някакъв начин място за съхранение на информацията, ситуацията ще се нормализира за момента. Но през юни, когато започнат да се подават годишните отчети, ще има 10 хил. потребители едновременно онлайн и пак ще има проблеми. Каквото и да искат да направят отгук до кампанията за подаване

на отчети, те трябва да организират процедура по ЗОП, да чакат срок на доставка. Докато това стане, нашият договор ще е изтекъл. Той е до 3 април. Кой ще продължи миграцията, не е ясно. Трябваше да стартира процедура по ЗОП за избор на нов изпълнител, но такава все още няма.

► Какви спорове вас са причините за тези отказу?

- Това съвпадна с проекта за промени в Закона за Търговския регистър - ограничаването на публичния достъп. Цялата тази ситуация ме навежда на мисълта, че техническите проблеми ще бъдат използвани като още един довод за ограничаването на достъпа. Да се оправдаят, че излиза много скъпо на държавата поддържането на публичен регистър, а колко време и пари пести на бизнеса и гражданите, когато системата работи, явно не е важно.

Мария Веромирова

Мнение

Въпросите, които изпратихме, и отговорите, които получихме

Какви са причините за проблемите с достъпа до сайта?

- Съгласно докладите на дружеството, което като страна по договор поддържа информационните системи на Агенцията по вписванията, причините за по-бавната работа на Търговския регистър се дължат на увеличаване брой потребители на нашите услуги, както и на голям брой автоматизирани заявки от абонати.

Кога ще бъде решен проблемът?

- Специалистите в Агенцията по вписванията

Агенция по вписванията

паралелно с фирмите, осъществяващи поддръжка на ИТ, и комуникационната инфраструктура и информационната система анализират причините за забавената работа в Търговския регистър, които са с комплексен характер и активно работят по отстраняването им.

Съществува ли опасност сайтът на Търговския регистър да спре напълно?

но?

- При нормални обстоятелства такава опасност не съществува.

Договорът с фирмата, която в момента поддържа сайта, изтича в началото на април. Какво се предвижда след това - удължаване на договора или избор на нов изпълнител?

- След изтичане на текущите договори с фирмите, които поддържат информационната инфраструктура на Агенцията по вписванията, ще бъдат приложени разпоредбите на ЗОП.

Ако регистърът спре, това няма да е заради желанието информацията да се ограничи

Ако трябва нещо да се сменя, за да работи Търговският регистър, това е работата на управлението на регистъра. Ако е вярно, че са нужни пари за технологично обновление, оттам трябва да пуснат съответната докладна до правосъдното министерство и оттам да се разреши закупуването на съответните неща. Необходимо е да има достатъчно свободно пространство, дори в аванс, за да не се стига до спиране на регистъра.

Ако сега се наложи регистърът да спре, това не е свързано с ограничени-

ето на достъпа до него. Ограничаването става по други причини, а не заради липсата на поддръжка.

► Дуан Червенконгеф, genymam от ГЕРБ

Foodtech
UFI Approved Event

23-26.02.2011

Посетете международната изложба за храни и напитки, опаковки, машини и технологии

ufi Membe | IFP | Международен панаир Пловдив

Борисов прие оставката на Йовчев и представи БОРКОР

Леви и десни партии обявиха подкрепата си за бившия вече шеф на ДАНС

► Петко Сертов, Бойко Борисов, Румен Миланов и Елеонора Николова

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Премиерът Бойко Борисов съобщи, че е приел оставката на председателя на ДАНС Цветлин Йовчев. Той подаде оставката си в сряда след побед след критики на Борисов по адрес на агенцията и работата му. Премиерът обясни, че Йовчев е професионалист, но не става за началник.

Обезглавена за кратко

ДАНС вероятно ще остане известно време без началник. Цветлин Йовчев е в отпуск, след което трябвало да каже дали ще продължи да работи с правителството. Дотогава премиерът възнамерява да

мисли кого да сложи на поста. Според него Йовчев няма ръководни способности. „За да бъдеш обаче началник, не можеш, когато те извика премиерът, да кажеш - „еми, те не са ми докладвали“. След като не си добър началник, ще освободиш на някого, който може да бъде и добър, и строг началник“, обясни Борисов.

И все пак отговорността

Оставката на Йовчев става на факт заради скандала с подслушването на шефа на митниците и изтичането на записи от специални разузнавателни средства. В съ-

щото време разрешенията за използването им се подписват от вътрешния министър. Премиерът обаче не е на мнение, че има прехвърляне на вината от МВР към ДАНС. „Кой е задал искането за разработка, кой я е водил - ДАНС с техните служители на техните машини? Коя е болната глава в случая или здравата? Аз разбирам, че опозицията има интерес и изведнъж тези, дето най-много критикуваха ДАНС, днес ги слушам, че всички много подкрепят Йовчев“, коментира Борисов.

Всички на трапезата

Новината за приетата ос-

тавка беше съобщена при представянето на Центъра за превенция и противодействие на корупцията и организираната престъпност БОРКОР и ръководството му. Борисов обясни назначаването на бившия директор на ДАНС Петко Сертов за зам.-председател на звеното с мотива, че той ще се ползва с доверието на партиите от тройната коалиция, а другият зам.-председател Елеонора Николова има доверието на десните партии. „БСП, ДПС и НДСВ са гласували своето доверие и той да защитава техните тайни и интереси и борбата им с престъпността и корупцията“, обяви преми-

ерът, без да коментира как е взел решението след остриите критики към него преди година и половина. Самият Сертов пък му благодари за поканата.

Хоризонтална структура с мултиинституционален подход

Председателят на БОРКОР Румен Миланов обясни, че структурата ще представлява аналитичен център, създаден по германски модел и с финансова помощ оттам. Работещите в него 150 души ще се занимават с изследване на нормативни актове и ще откриват „онези точки, които може да създадат ко-

рупционни практики“. Центърът ще анализира риска от корупция и организирана престъпност, но също така може да получава сигнали и да ги праща на прокурор.

Филипа Рагионова

По новата гързалка Висш държавник взел 4 млн. лв. подкуп

► Бившият зам.-директор на митниците Антоан Странджев съобщи в телевизионно интервю, че висш държавник е взел 4 млн. лв. подкуп. Той му бил даден от „хора от акцизния сектор“. Странджев отказа да назове име, но обяви, че човекът е от ГЕРБ и премиерът Бойко Борисов и вътрешният министър Цветан Цветанов трябва да знаят кой е. Попитан за това обаче, премиерът се ядоса:

► „Един човек казал по една телевизия, не прег вас, че някой му казал, който бил чул, че някой функционер и вие просто... заради такова нещо ще спра да си говоря с вас. Аз разбирам поне пред вас да го е казал и вие да ми зададете въпрос. Ако са ви казали - задайте този въпрос да го ядосате, да, успявате, ядосвате ме.“

► Депутати от управляващата партия също отрекоха да знаят за когото става въпрос.

Всички харесват Йовчев

Леви и десни партии застанаха зад бившия шеф на ДАНС

► Политическите реакции за оставката на директора на Държавна агенция „Национална сигурност“ Цветлин Йовчев бяха основно в негова подкрепа независимо от партията, от която идваха.

► Преди да стане известно, че оставката е приета, председателят на ДСБ Иван Костов препоръча на премиера да я отхвърли. Според него Борисов е подведен да обвини Цветлин Йовчев

в непрофесионализъм и да му прехвърли цялата вина за скандала с подслушването, вместо да потърси отговорност от вътрешния министър Цветан Цветанов.

► Председателят на СДС Мартин Димитров обяви, че според него Йовчев е изкупителна жертва. „Опитът в момента, който прави премиерът, за отпушване на напрежението през тази оставка, за мен си остава по-големият проблем. Масовото подслушване ще продължи, тези проблеми ще продължат, освен ако няма нови законови промени, които да ограничат подслушването“, смята Димитров.

► Депутатът от БСП и бивш вътрешен министър Румен Петков обяви

оставката за грешка. „За мен той е един професионалист, който е необходим“, каза Петков. Според него за всички е ясно, че вътрешният министър е филтрирал информацията от СРС и е направил невъзможно тя да стигне до прокуратурата.

► Камен Костадинов от ДПС обяви Йовчев за професионалист. „Аз продължавам да стоя зад твърдението на комисията, че в тази повече от година и половина, в която Йовчев ръководи ДАНС, ДАНС работи професионално. Спазва Закона за ДАНС и конституцията и успя да я опази от това тя да бъде използвана за изчистване на политически сметки и изпълнение на политически поръчки“, каза Костадинов.

” Мисля, че оставката на г-н Йовчев е акт на една старомодна почтеност. Той е достоен човек и това е един достоен акт от негова страна

Главният прокурор Борис Велчев, според когото оставката не е свързана с изтеклите СРС-та

Столичната община ще прави от басейна „Спартак” аквапарк

Няколко сгради, сред които и на Министерския съвет, ще се отопляват с минерална вода

Столичната община планира да разшири басейна „Спартак” и да изгради аквапарк, съобщи главният архитект Петър Диков. Миналото лято басейнът беше обявен за публична държавна собственост и управлението му беше предоставено на общината. Идеята на Диков е той да бъде свързан с минерален извор в квартал „Лозенец”. Той обяви това при формалното предаване на осем минерални извора в София от Министерството на околната среда и водите на Столичната община. Вече се разработват проекти за някои от тях.

До няколко месеца

„Басейнът „Спартак” според нашите програми трябва да претърпи развитие и освен отопление и водоснабдяване на сегашния закрит басейн идеята е да се доразвие в един градски аквапарк - къпалня от нов тип, за каквито има изключително добри примери в Германия”, обясни главният архитект на София Петър Диков.

Диков отбеляза, че по този проект предстои фаза на проектиране, която няма да е по-кратка от 6-9 месеца. Той съобщи, че има идеи за изграждане на още няколко подобни комплекса на територията

на София.

Общината наследява Октопод

Столичната община поема управлението на комплекса „Спартак” миналото лято, когато правителството ѝ предостави управлението и обяви басейна за публична държавна собственост. Преди това той беше на МВР, което беше прехвърлило управлението на обекта на Спортен клуб „Левски”. От своя страна клубът беше сключил договор за стопанисването на плувния комплекс с фирмата „Спарта 2000”, свързана с обвинените по операция „Октопод” Алексей Петров, Антон Петров-Хамстера и Момчил Кръстев. В края на май 2010 г. басейнът беше обявен за публична държавна собственост, а през юни МВР изпрати нотариални покани до „Спарта 2000” и нейните наематели да освободят басейна.

Проектът за Централната баня е готов

Другият проект предвижда изграждането на SPA център в северното крило на сградата на Централната баня, където ще се намира и музеят на София. Концесията ще е за 12 години с нулева концесионна такса. Предишните опити за концесия се провалиха заради твърде високата бариера от 400 хил. EUR годишна такса. Минералната вода от из-

► В сградата на Централната баня екоминистърът Нона Караджова (вляво) формално предава на кмета на София Йорданка Фанджкова управлението на осем минерални извора

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

вора освен това ще се използва за водоснабдяване и отопление на околните административни сгради, като Министерския съвет, социалното министерство и дирекция „Архитектура и градоустройство”.

В перспектива

В началото на януари МОСВ предложи списък от находища на минерална вода, изключителна държавна собственост, за безвъзмездно управление на общините за срок от 25 години. Това стана

възможно след промяна на Закона за водите. Йорданка Фанджкова заяви, че на територията на общината има 42 находища на минерална вода, от които обаче се използват едва около 40%. „Нашата амбиция е да разработим част

от тези находища в близко време”, каза тя. Петър Диков допълни, че минералните извори в Софийското поле представляват огромен енергиен потенциал, който трябва да се оползотвори.

Филип Буров

Бизнесът предлага държавните служители да внасят осигуровки

► В момента вноските на държавните служители се плащат от бюджета

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

У нас масово самоосигуряващите се внасят осигуровки на минималните прагове

Държавните служители да внасят лични осигуровки, както това правят останалите заети в икономиката. Това е едно от предложенията на работодателските организации, което е залегнало в доклад на тема „Пенсионното осигуряване в България - проблеми и необходими промени”.

Анализът е разработен от експерти на Българската стопанска камара, Асоциацията на индустриалния капитал в България, Българската търговско-промишлена палата, БСПЧ „Възраждане” и Съюза за стопанска инициатива.

Разпределена тежест

За пореден път работодате-

лите настояват държавата да осигурява служителите си, както го правят компаниите от частния сектор. Сега осигуровките за всички държавни институции се внасят на всеки три месеца с общ трансфер от Министерството на финансите. Според бизнес организациите това трябва да се промени, тъй като законът изисква частните фирми всеки месец да превеждат осигуровки, това трябва да важи и за държавните ведомства. При закъснение държавните учреждения да се глобяват, както всички останали работодатели, се казва в доклада.

Бизнесът предлага разпределението на осигуровките между работодател и служител да е поравно, а не както е в момента 60:40, е записано още в анализа. За това те настояват отдавна, но засега това предложение удря на камък.

По-късно пенсиониране

Заради застаряването на населението и демографския срив у нас трябва да се увеличи пенсионната възраст - тенденция, която се налага и в Европа. Според работодателите неизбежно ще се увеличи осигурителният стаж, въпреки че между 2000 и 2009 г. пенсионната възраст беше увеличена от 60 на 63 години за мъжете и от 55 на 60 години за жените.

Малки суми

У нас масово самоосигуряващите се лица се осигуряват върху определения минимален осигурителен доход. Затова бизнесът е „за” диференцирания подход за определяне на минималните осигурителни прагове по професии на самонаетите. Той също така предлага да се разшири обхватът на пенсионното осигуряване при самонаетите в аграрния сектор и да се подобри събираемостта.

Биляна Вачева

Договори за ползването на ваканционен имот ще се прекратяват без неустойка

Това гласят част от промените в Закона за защита на потребителите, които бяха окончателно одобрени от парламента

Потребителите вече ще бъдат по-защитени. Вчера депутатите окончателно гласуваха промените в Закона за защита на потребителите, с които затагат контрола върху търговците, ограничават възможностите за подвеждане на клиентите и дават възможност за предсрочно прекратяване на договори, без да се плаща неустойка.

Замезнат контрол

Една от промените е свързана с гаранционното обслужване на закупените стоки. Според новите текстове на закона в търговската гаранция ясно трябва да се посочват всички права на потребителите, начините за рекламацията и лицето, което я приема. Всеки търговец ще бъде длъжен да води регистър за приетите от него или от упълномощените му лица рекламации. А ако потребител има проблем със закупена стока, тя трябва да бъде приета за рекламация през целия работен ден, а не само в определено време в присъствието на управител, както често се случва и сега. Съпредседателят на Синята коалиция и председател на Комисията по икономика, енергетика и туризъм Мартин Димитров коментира, че има редица случаи, когато гаранционното обслужване се бави, а потребителите се заблуждават. По думите му сега този проблем е решен в голяма

степен.

Другият чест проблем, с който се сблъскват потребителите сега, са ваканционните имоти, или т.нар. time share. По думите на председателя на икономическата комисия много често потребителите подписват договори за ползването на ваканционен имот, а информацията за него им е подадена грешно, а когато искат да се откажат, това не може да се случи. С промените в Закона за защита на потребителите всеки, който е сключил договор за дългосрочно ползване на ваканционен имот, ще може да се отказва от него в 14 календарни дни от сключването на договора. За предсрочното прекратяване на договорните условия потребителите няма да дължат неустойки.

Има какво да се желае

Приетите промени не са най-добрият възможен начин за защита на потребителите, но все пак са нещо, коментира Мартин Димитров. Той допълни, че имат още идеи, които обаче предстои да се обсъдят с ГЕРБ. Целта е да няма недоволство около предложените текстове, уточни Димитров. Той допълни, че ще се консултират и с омбудсмана. Конкретните текстове обаче още не са напълно готови, допълни съпредседателят на Синята коалиция.

Рагослава Димитрова

► Правата на хората, които ползват ваканционни имоти, ще са по-защитени

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Парадокс Шефът на КЗК е несменяем

► Единственото нещо, което предизвика изказвания при гласуване на закона, беше предложението на депутатите от Синята коалиция Иван Иванов и Мартин Димитров за двумандатна система на управление на Комисията за защи-

та на потребителите. В момента по закон председателят на КЗК няма определен мандат. Това е и причината вече 12 години шеф на комисията за защита на потребителите да е Дамян Лазаров. ► Депутати от ГЕРБ коментираха от парламентарната трибуна, че в предложението на сините няма конкретика, не е посочено какво е искането за сегашния председател. Те посочи-

ха, че ако предложението се конкретизира, може да бъде преразгледано, въпреки че това искане трябвало да бъде в Закона за администрацията. „Не може на парче да се правят предложения за мандатност. Трябва да се посочи например за всички или за кои комисии и това да залегне в закона на администрацията“, коментира Делян Добрев, депутат от ГЕРБ и зам.-председател на иконо-

мическата комисия. Той обясни продължителното управление на комисията от Дамян Лазаров с думите: „Не го познавам този човек, но след като е на поста от толкова време, вероятно има необходимите качества“. ► Иван Иванов обаче обясни, че няма логика в нежеланието на ГЕРБ да сменя Дамян Лазаров. Според него причините може да са три - лични, семейни или корпоративни.

Депутатите замразиха заплатите си за година

Предложението беше на Цеца Цачева, а целта е да се спестят средства в период на излизане от кризата

Депутатите решиха да замразят заплатите си на сегашното им равнище за период от една година. Предложението беше на председателя на парламента Цеца Цачева, а целта е да се спестят средства в период на излизане от кризата. Коалиция за България обаче обяви, че това е популизъм, а дебатите около решението преминаха с остри спорове, заплахи и отнеха около половината от времето за пленарно заседание.

Опозиционните обвинения

Според левицата това предложение цели да се вдигне рейтингът на Народното събрание и в частност на ГЕРБ. „Двадесет години принизяваме Народно-то събрание - то не бяха кюфтетата, то не бяха за-

► Депутатите се караха повече от два часа по време на дебатите за замразяването на заплатите им

СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

платите, то не бяха почивките. С такъв акт даваме пример за сатанизирането на българския парламент“, коментира Румен Петков. Меглена Плугчиева пък

обвини Цеца Цачева, че призовава за икономии, а използва правителствения самолет „Фалкон“, за да пътува до Израел, а по време на пътуването е придружа-

вана освен от преводач и от секретарките си. „С това предложение няма да се решат проблемите. Това е популизъм“, заяви и Георги Пирински.

Според Румен Овчаров има една причина, поради която си струва червените депутати да подкрепят искането на Цеца Цачева, а тя е, че това е признание за несправяне с работата. „С това даваме оценка на собствения си труд, на провалената си антикризисна политика“, коментира още Овчаров.

Тежки скандали

„Това е логика на морала: нищо не работим, безделничим и заради това заплатите ни трябва да бъдат замразени. Замислям се дали да не намалим заплатите си, защото ние тук нищо не работим“, заяви от парламентарната трибуна съпредседателят на Синята коалиция Иван Костов. Той допълни, че не е нормално да произвеждаш скандали и да получаваш заплата, а ако причината е ниската оценка за работата на парламента, това трябва да се реши по друг начин, а не така срамливо.

Коментарът на Костов

обаче предизвика остра реакция на лидера на „Атака“ Волен Сидеров. Той обясни, че някои депутати изобщо нямат нужда от заплати, защото, когато са управлявали, са ограбили достатъчно. По думите му Иван Костов бил точно такъв депутат. В отговор Костов поиска извинение до края на седмицата, защото иначе щял да призове Сидеров в съда.

Думата на шефа

„Има период, в който трябва заплатите да бъдат намалени, да се стабилизира икономиката и след това отново да се увеличат“, коментира председателят на ГЕРБ Красимир Велчев. Той обясни, че има рейтинг, който показва, че парламентът не работи добре. По думите му, ако нещата продължават в този дух и половината депутати от опозицията напускат заплатата след започване на заседанието, ще се стигне и до намаляване на заплати.

Рагослава Димитрова

ИПИ: За 12 години правителствата са изхарчили неефективно 24 млрд. лв.

142

► са случаите на успех и те възлизат на 24 млрд. лв.

238

► са случаите на провал и те възлизат на 24 млрд. лв.

206

► са неклассифицираните случаи, които са на стойност 17 млрд. лв.

Според анализ на института конкретните загуби за периода са 950 млн. лв.

Българските правителства са изхарчили 24 млрд. лв. за проекти и политики, които не са постигнали целта си. Според анализ на Института за пазарна политика за същия период 950 млн. лв. са изразходвани без никакъв ефект или неправомерно. Успешните политики възлизат на 22 млрд. лв., но като брой са почти наполовина по-малко от неуспешните. Анализът е направен въз основа на одити на Сметната палата и засяга единствено разходите на централната администрация.

Неефективна администрация

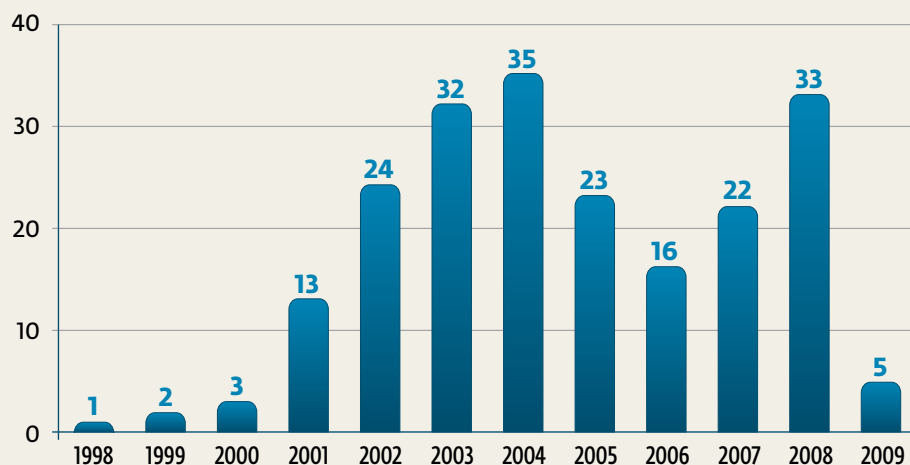
Одитните доклади на Сметната палата показват, че българската администрация не е достатъчно ефективна при изпълнение на дейностите,

с които се заема, констатира докладът на ИПИ. Администрацията преразпределя значителна част от произведеното в икономиката и често го прави неефективно. Това поставя под въпрос необходимостта от намеса в много сектори под формата на регулации, програми и харчене на средства.

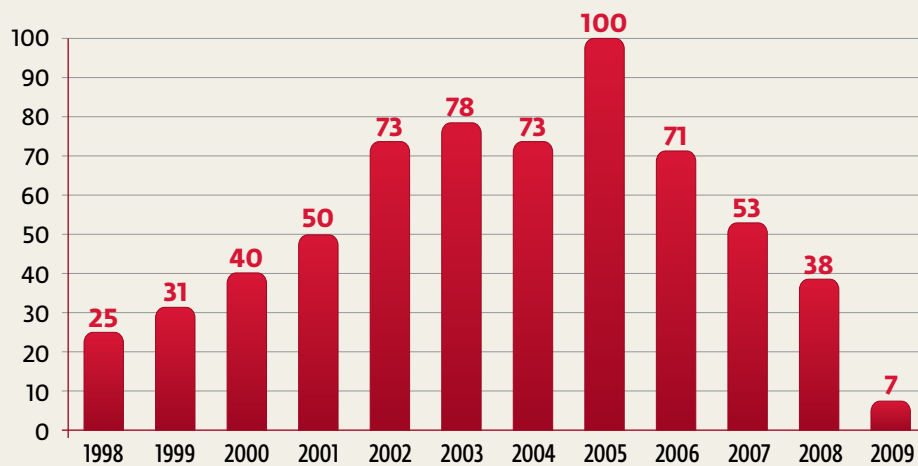
Препоръки

Според института, за да се подобри работата на администрацията, е нужна предварителна оценка на нейните програми и инициативи. Така ще се ограничат поне частично финансовите загуби и ще се осъществяват програми, от които има реална нужда. Заедно с това трябва да се прави и последваща оценка на програмите - от успешните да се взема пример и при постигане на поставените цели ще се преценява дали да продължават. Според икономистите всичко това може да се направи бързо. **П**

Разглеждани случаи на правителствен **УСПЕХ** по години

Разглеждани случаи на правителствен **ПРОВАЛ** по години

Източник: ИПИ по данни на Сметната палата

Провал

► Пример за лоша политика е показал одитът на Националния исторически музей за 2007 г. За тази година НИМ е направил повече от два пъти повече разходи в сравнение с размера на гържавната субсидия, която получава. Одитът констатира, че счетоводството е така организирано, че дава възможност за злоупотреби, а парите на музея не минават през банка, а директно през касата, често без подпис на директора. Един пример за неясното отчитане на средства е продажбата на над 20 кг сребърни материали, като в касата на музея е регистриран приход, но според главния счетоводител реално движение на парични средства няма. На всичкото отгоре среброто продължава да се води като наличност и към края на 2007 г.

Успех

► Одитът на Националната художествена академия за 2008 г. е показал, че реализираните приходи са законосъобразни и са отчетени вярно и точно. Извършените разходи също са законосъобразни и обезпечени. Организацията на счетоводната система е в съответствие с действащото законодателство и осигурява получаването на своевременно и надеждна информация, което е предпоставка за добро финансово управление. За одитирания период от НХА са спазени изискванията за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки. Допуснато е обявяването на една обществена поръчка, без от страна на възложителя да са поставени минимални финансово-икономически, технически и квалификационни изисквания към участниците.

Експертна комисия ще преглежда проблемните европроекти на общините

► Томислав Дончев е против пълната „амнистия“ за проблемните проекти на общините по програма САПАРД

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Експертите започват работа до месец

До месец ще бъде създадена комисия, която ще преценява какви корекции да се налагат на общинските европроекти, ако в тях са открити грешки. Това каза пред БНТ министърът по управление на средствата от Европейския съюз Томислав Дончев.

В края на януари стана ясно, че се обсъжда дали и каква част от финансовите корекции по проблемни проекти по програма САПАРД да бъдат за сметка на националния бюджет. Тогава от Министерския съвет уточниха, че пълната „амнистия“ по проблемните проекти ще струва на държавата 20 млн. лв.

Амнистия, но не пълна

Има общини, които действително имат нарушения, други несправедливо са получили финансова корекция, трети са в сива зона - може да се спори дали има, или няма нарушение и това не трябва да се преценява еднолично, коментира Дончев. Експертната комисия ще реши именно кой каква отговорност носи за допуснатата грешка.

Все пак Дончев е категоричен, че пълна амнистия не е редно да има, защото се губи дисциплинарният ефект. „Не е редно да се говори просто за опрощаване. Ако някой е направил нарушение волно - сценарият е ясен, той трябва да си носи отговорността и да си плати за това“, коментира

министърът.

Всички са „против“

Работодателски организации и експерти по европейско финансиране изразиха несъгласието си още при първото споменаване на идеята за опрощаване на задълженията по проблемни европроекти. Мотивите им - така се създават прецеденти и в бъдеще общините може и да продължат да разчитат, че на всички техни грешки ще се гледа снизходително. Представителите на бизнеса коментираха и че се създава своеобразна дискриминация, тъй като техните финансови корекции не се опрощават, докато „амнистията“ на общините ще бъде за сметка на всички данъкоплатци.

Дарина Черкезова

Полиция и танкове излязоха срещу протестиращите в Бахрейн

След сблъсъците със силите на реда демонстрантите вече искат сваляне на управляващата династия

Исканията на участниците в продължаващите от началото на седмицата протести в Бахрейн станаха по-смели, след като най-малко четирима души загинаха и стотици бяха ранени при неочакваната намеса на силите за борба с безредиците рано вчера. Полицията използва сълзотворен газ, палки и гумени куршуми, за да разпръсне предимно шиитските демонстранти в центъра на столицата Манама.

За първи път военните се намесиха, като изкараха танкове и бронирани машини по улиците. Властите разпратиха текстови съобщения до всички мобилни телефони, с което предупредиха гражданите да не напускат домовете си заради възможни конфликти във всички части на Бахрейн. Всички улици към централния площад бяха преградени с бодлива тел. Банките и основните институции в страната останаха затворени.

Искания

Протестиращите имат две основни искания. Едното е управляващата сунитска монархия да предаде контрола над висшите правителствени постове, което включва и оставката на премиера Шейх Халифа бин Асалман ал Халифа. Другото им искане е да се разрешат проблемите на шиитите в страната. Въпреки че представляват мнозинство с около 70% от

населението на Бахрейн, те се оплакват от системна дискриминация, както и че на практика не могат да заемат ключови държавни и военни постове. Демонстрантите настояват и да се прекрати практиката да се дава гражданство на други сунити от региона, с което режимът в Бахрейн се опитва да балансира демографския превес на шиитите. Много от новите граждани на страната получават постове в силите за сигурност.

Все по-смело

Вчера обаче вече се чуха и гласове за сваляне на управляващата сунитска династия, която е начело на страната от повече от

200 години и се радва на сериозната подкрепа от сунитските шейхове и монарси в страните от Персийския залив. Протестиращите поискаха нова конституция, която да промени политическия режим. „Грубото насилие, което видяхме днес, не позволява на правителството да остане“, заяви депутат от най-голямата и предимно шиитска партия Al Wefaq, цитиран от Bloomberg. По думите му правителство, което убива хората си, не е легитимно.

Козметични промени

В опит да успокои протестиращите правителството увеличи субсидиите за храна и социалните помощи и

раздаде безвъзмездна помощ от 1000 динара (2650 USD) на всяко семейство. Властите се ангажираха, че ще продължат политическите реформи, но ще обсъждат евентуални промени в конституцията само в парламента. Според анализатори обаче направените досега промени са предимно козметични.

Ключово значение

Островната държава е от ключово значение за САЩ, коментира Associated Press. Там е разположен Пети флот на Военноморските сили, чиято цел е да попречи на Иран да засили влиянието си в региона. Ако кризата в страната продължи, това може да

доведе до разрыв между Иран и другите арабски държави от Залива. Управляващата сунитска династия в Бахрейн е тясно свързана със Саудитска Арабия. В същото време шиитите в страната имат тесни културни и семейни връзки с Иран.

Размириците в Бахрейн са продължение на вълната от недоволство в Северна Африка и Близкия изток, която доведе до сваляне на режимите в Тунис и Египет. Те обаче бележат навлизането на протестите в Персийския залив, където се намира по-голямата част от нефта в региона. За втори пореден ден вчера петролът на световните пазари поскъпна. ■

► Властите в Бахрейн наредиха на военните да излязат на улицата и да „вземат необходимите мерки за запазване на сигурността“, след като полицията разчисти антиправителствените демонстранти от централния площад на столицата Манама

СНИМКИ REUTERS

Северна Африка Ден на гнева в Либия

► Намесата на полицията и провокациите от страна на правителството не попречи на хиляди протестиращи в Либия да излязат по улиците на четири града за организирания „ден на гнева“ вчера.

► Целта на демонстрантите е да свалят от власт лидера Муамар Кадафи, който е начело на страната повече от 40 години.

► Има сведения за най-малко 14 жертви в резултат на сблъсъците с полицията и проправителствено настроените групи. По данни на Human Rights Watch силите за сигурност са арестували 14 души.

► Подобно на другите протести, залели региона, демонстрантите използват социалните мрежи, за да призовават към участие.

► За да успокои вълненията, правителството вече предложи да увеличи двоишно заплатите на сержантите и да освободи 110 антиправителствени активисти.

Полицаи претърсиха офис на съпругата на Лужков

► „Интеко“ е поредната компания, свързана с Юрий Лужков, която властите проверяват след уволнението на московския кмет

Властите проверяват сделка от 2009 г., в която е замесена Елена Батурина

Въоръжени руски полицаи претърсиха офиса на строителната компания „Интеко“, която е собственост на Елена Батурина, съпругата на бившия кмет на Москва Юрий Лужков. От вътрешното министерство обявиха, че операцията е част от криминално разследване по съмнения за присвояване на 13 млрд. рубли (444 млн. USD) от Московската банка.

Обект на внимание

Откакто правителството уволни Лужков миналата година по обвинения в корупция, редица свързани с него компании станаха обект на внимание от страна на властите. Докато Лужков беше

на поста си, съпругата му беше най-богатата жена в Русия благодарение на огромния си бизнес в строителството и недвижимите имоти. Самият Лужков отрича да е съдействал за разрастването на бизнеса на Батурина и твърди, че е обект на „лов на вещици“. От миналата година досега богатството на съпругата му е намаляло почти наполовина - до 1.1 млрд. USD, показват данни на руското сп. „Финанс“.

Крегитна сделка

Криминалното разследване от властите е свързано със сделка от 2009 г., когато Московската банка е отпуснала 12.76 млрд. рубли кредит на компания за недвижими имоти, която след това е закупила земя от „Интеко“ много по-скъпо, отколкото са били пазарните цени по това време. Средствата са използвани

от Батурина за погасяване на дългове в разгара на икономическата криза.

Сделката е привлякла вниманието на властите, тъй като е била сключена в същия ден, в който московският градски съвет е одобрил трансфер от 15 млрд. рубли за увеличаване на капитала на Московската банка. В момента вътрешното министерство проверява дали тези общински средства са били прехвърлени на Батурина. Според съпругата на бившия кмет претърсването на офиса е опит да се окаже натиск върху нея.

В същото време към Московската банка има апетити от страна на държавния резерв ВТБ, който се опитва да ускори придобиването. Преди няколко дни президентът на ВТБ каза пред Financial Times, че се надява сделката да приключи до края на март. ■

Число

750

► хил. акции на "Монбам", което е близо 2% от капитала на компанията, преминаха на извънрегулация пазар на Българската фондова борса

КОМПАНИИ И ПАЗАРИ

Взаимните фондове са увеличили инвестициите си в депозити през 2010 г.

Вложенията на колективните инвестиционни схеми в ценни книжа в ЕС са се повишили два пъти

Българските инвестиционни фондове инвестират все повече средства в банкови депозити, показват данните на Българската народна банка за структурата на портфейлите на фондовете в края на 2010 г. Инвестициите на колективните инвестиционни схеми във влогове са се повишили с 65.8% на годишна база и в края на 2010 г. достигат 150 млн. лв.

Основни предпочитания

Акциите остават с най-голям дял в портфейла по инструменти на местните инвестиционни фондове. Дружествата в бранша са вложили 42.4% от управляваните активи в рисковите финансови инструменти. Като абсолютна стойност активите в акции е нараснала с 6.2% до 162.1 млн. лв. към 31 декември 2010 г. Сериозен ръст бележат вложенията в акции или дялове на инвестиционни дружества и взаимни фондове. Местните колективни инвестиционни схеми са инвестирани 17.2 млн. лв. в акции или дялове на други компании от бранша.

Повишението спрямо края на 2009 г. е 43.3%, а дялът достига 4.50%. Портфолио мениджъри обясняват тенденцията на ръст на активите в акции с повишението на цената на книгата и с нови покупки. Според тях оптимистичните очаквания за развитието на световната икономика и нагласите за ръст на капиталовите пазари през тази година ще накарат взаимните фондове да поемат повече риск и да насочат средства към по-високоходни инструменти.

Облигациите и държавните ценни книжа (ДЦК) заемат 12.4% дял в портфейла на българските взаимни фондове. Парите, вложени в по-консервативните финансови инструменти, са намалели 13.45% през миналата година. В края на 2010 г. в корпоративен и държавен дълг са вложени 47.6 млн. лв., а година по-рано инвестициите в инструменти с фиксирана доходност бяха 55 млн. лв. Обяснението за по-малките инвестиции в облигации и ДЦК може да се търси в лавината от преговаряне

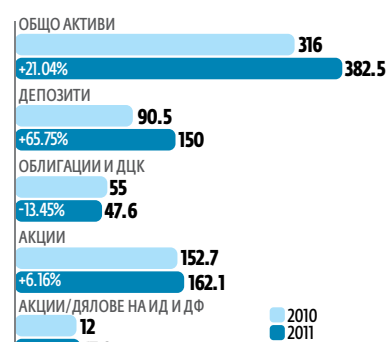
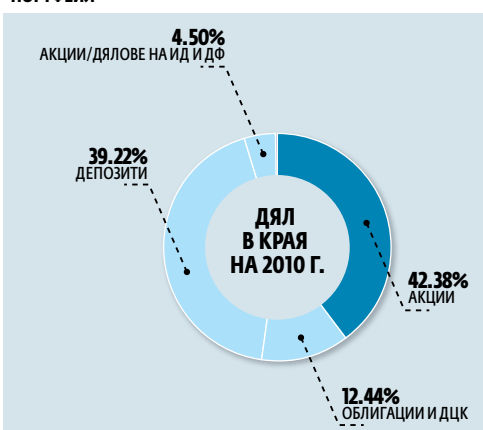
на емисиите корпоративен дълг и проблемите на емитентите с изплащането на главница по облигациите, която заля капиталовия пазар през последните години.

Привлекателният ЕС

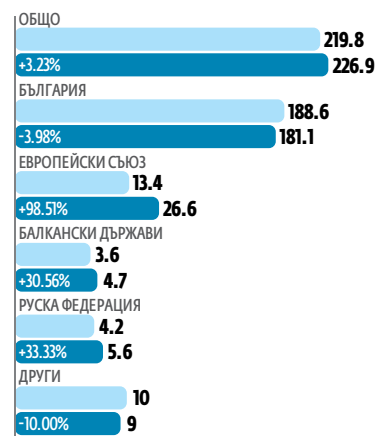
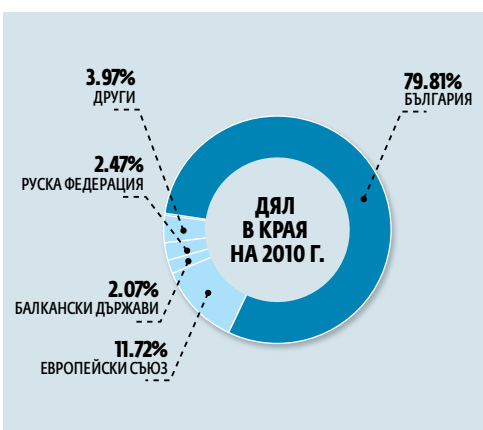
Географската структура на портфейла от ценни книжа на местните инвестиционни фондове показва, че най-силен интерес през миналата година са имали книгата, емитирани от компании в Европейския съюз (ЕС). Повишението на инвестициите в общността се повишава с 98.5% до 26.6 млн. лв. в края на миналата година. Това е 11.7% от всички вложения в ценни книжа на колективните инвестиционни схеми. По-добрата ликвидност и силният ръст на капиталовите пазари в ЕС през миналата година са с основна тежест при избора за пренасочване на средства от България към страните в ЕС. С най-голям дял обаче си остават инвестициите на сектора в български ценни книжа. В акции и облигации на български емитенти са вложени 79.8% от сред-

ИНСТРУМЕНТИ И СТРАНИ, В КОИТО ИНВЕСТИРАТ МЕСТНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ В КРАЯ НА 2010 Г., В МЛН. ЛВ.

ПОРТФЕЙЛ

ГЕОГРАФСКА СТРУКТУРА НА ПОРТФЕЙЛА ОТ ЦЕННИ КНИЖА

ствата в ценни книжа на сектора. Като абсолютна стойност обаче тези инвестиции намаляват с 4% на годишна база и в края на 2010 г. са 181 млн. лв. Общите активи на местните

взаимни фондове в края на миналата година нарастват с 21% до 382.5 млн. лв. Чуждестранните инвестиционни фондове, които действат на българска територия, са увеличили управляваните

пари до 496.3 млн. лв. в края на 2010 г. Ръстът на годишна база е 51.5%.

Атанас Христов

Написаното не е препоръка за вземане на инвестиционно решение.

Продажбите на „Софарма Трейдинг“ се повишават с 24%

► Пазарът в дистрибуцията на лекарства все повече се концентрира, каза изпълнителният директор на "Софарма Трейдинг" Димитър Димитров

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

Компанията отчита за януари печалба преди данъци от 557 хил. лв.

Дистрибуторът на лекарства „Софарма Трейдинг“ отчете 24% ръст в приходите си от продажби през януари до 37.8 млн. лв. Това стана ясно от съобщения на компанията чрез системата на Българската фондова борса.

„Трудно ми е да кажа дали увеличението се дължи на ръст в самия фармацевтичен пазар или на преразпределение, тъй като данните за целия пазар все още не са готови“, коментира резултатите изпълнителният директор

на компанията Димитър Димитров. По думите му може да се предположи, че част от ръста се дължи на грипната епидемия, но пък исторически погледнато, всяка година има грип по това време.

Печалби

Увеличението в продажбите е донесло и по-висока печалба за „Софарма Трейдинг“ през първия месец на годината. Компанията отчита за януари печалба преди данъци от 557 хил. лв., което е увеличение от 17% на годишна база.

„Пазарът все повече се концентрира и ще се концентрира“, коментира динамиката на фармацевтичния сектор Димитров.

По думите му разчетите на компанията показват, че за 2011 г. със сигурност ще има повече продажби, отколкото през 2010 г.

За миналата година дружеството отчете 14% ръст в приходите си от продажби до 403 млн. лв. Печалбата на дистрибуторската компания се повиши почти двойно до 6.5 млн. лв.

Акционери

„Софарма Трейдинг“ е публична компания от януари 2008 г., когато на БФБ бяха листвани акции на дружеството. Контрол над дружеството упражнява фармацевтичната компания „Софарма“, която притежава 82.5% от акции на дистрибутора. □

Веригата „Бест Уестърн“ търси нови партньори в България

Най-големият хотелиерски клуб в света отчете много успешна година за деветте си обекта у нас

Ръст от 24% на нощувките през 2010 г. спрямо предходната 2009 г. са отбелязали хотелите на „Бест Уестърн“ в България. Повишение от 2.2% има и при индекса revPAR, който показва дохода от налична стая. Това съобщи президентът на веригата за Европа и СЕО за региона г-жа Карол Мариот. Ръстът на нощувките у нас е почти двойно по-голям от този в хотелите на „Бест Уестърн“ в Северна Америка - 12%, и от средния за обектите на веригата по света - 14%. „За нас България и регионът са с голям потенциал. Оптимисти сме и търсим нови желаещи да брандират хотела си с марката „Бест Уестърн в България“, каза Мариот.

Гъвкави решения

Девет хотела в София, Пловдив, Варна, Русе и Банско работят под марката „Бест Уестърн“ у нас. Отвореният наскоро врати в София хотел „Бест Уестърн Тракия“ е и един-

ственият на Балканите от по-високия бранд на марката - „Премиер“. Мениджърите на най-голямата хотелска верига в света обясняват ръста на нощувките с голямата ѝ гъвкавост. В кризата те са предпочели да си партнират и с локални туроператорски фирми, което е повишило и продажбите. „Решихме, че този подход е умен в условията на свит пазар, и се оказа правилно“, обясни Карол Мариот.

Градските хотели

По думите ѝ обаче „Бест Уестърн“ като цяло са градски бизнес хотели, които разчитат на индивидуалните туристи, а не на организирани групи. Ето защо и интересът и очакванията на компанията към нови обекти и партньори в България са насочени предимно към градските хотели. Веригата има обекти и във ваканционни дестинации, но те не са сезонни и работят целогодишно. В България единственият такъв обект е хотел „Флоримонт“ в Банско.

Успешен модел

„Бест Уестърн“ е най-голямата хотелска верига в света с над 4000 хотела и 300 хил. легла. Успехът ѝ се дължи на факта, че тя предлага много по-изгодни като цена условия

Къде Хотелите в България

София

- ▶ Best Western City
- ▶ Best Western Expo
- ▶ Best Western Europa
- ▶ Best Western PREMIER Thracia

Русе

- ▶ Best Western Бистра и Галина

Варна

- ▶ Best Western Park Hotel
- ▶ Best Western Prima Hotel

Банско

- ▶ Best Western Florimont

Пловдив

- ▶ Best Western Bulgaria

и много по-гъвкави изисквания за хотелиерите в сравнение с тези на други популярни хотелски вериги, разказа и Бранимир Миланов, представител на бранда за България. Собствениците запазват и свободата си за управлението на хотела, но ползват предимствата на общия маркетинг, реклама, резервационна система и изключително голямата разпознаваемост на бранда.

Ани Коджаиванова

▶ Хотел „Тракия“ в София е най-новият обект от веригата „Бест Уестърн“ в България, Балканите от по-високия сегмент на веригата Premier

24

▶ процента е ръстът на нощувките през 2010 спрямо 2009 г. за деветте хотела на „Бест Уестърн“ в България

Бизнес

картичка

Особености на веригата „Бест Уестърн“

- ▶ „Бест Уестърн“ не е организирано като акционерно дружество, а е регистрирана като асоциация, която обединява всички хотели с бранда.
- ▶ „Бест Уестърн“ не притежават собствени хотели никъде по света - всички членове управляват обектите си и взимат бизнес решенията самостоятелно.
- ▶ Договорите се подписват само за едногодишен период и се преподписват

след щателна годишна проверка за изпълнението на стандартите и условията.

- ▶ Изискванията за членство в „Бест Уестърн“ са над 70 на брой и засягат редица услуги, които хотелът трябва да предлага.
- ▶ Важно е също и състоянието на общите площи, както и изискванията на веригата за самото брандиране, или така да се каже опаковката на хотела.
- ▶ Хотелиерът заплаща три вида такси - входяща, годишна и маркетингова, плюс допълнителен процент върху обема направени резервации чрез централната резервационна система.

- ▶ Срещу запламените такси веригата осигурява маркетинг и реклама на международно ниво, удобна и лесна за ползване резервационна система и голяма справочна система, централни договори с туроператорски компании и корпоративни клиенти и широка разпознаваемост на бранда.
- ▶ „Бест Уестърн“ има три подбранда - стандартният Best Western, високотегорийният Premier, а новият бранд на веригата е Best Western Plus, който е позициониран между двата групи - повече екстри, но на умерена цена.

ърси

той е и единственият на
СНИМКА БОБИ ТОШЕВ

Интересът ни е към градските хотели

Карол Мариот,
президент на Best Western
Европа

Хотелиерите не само в България, но и в региона са доста консервативни и им липсва опит с международни компании

България и целият регион за нас са пазар с голям потенциал. Той като цяло излиза по-бавно от кризата, но все пак тя отшумява. Търсим нови обекти и искаме да се развиваме тук. Проблемът е основно във факта, че хотелиерите не само в България, но и в региона са доста консервативни и им липсва опит с международни компании.

Нашата марка дава много. Но ние сме и веригата, която осигурява стабилни продажби и свобода на собственика в управлението на обекта му. Но, разбира се, има съответните изисквания, условия и стандарти, които трябва да се поддържат.

Интересът ни е предимно към градските хотели, защото нашите клиенти са основно бизнес туристи. Разбира се, имаме хотели и в някои ваканционни локации, но става дума за обекти, които работят целогодишно и покриват бизнес нуждите на тези дестинации. ■

14

процента е средният ръст на нощувките за всички 4048 обекта на веригата по света

Проверката по казуса с „Лев Инс“ остава в ДАНС

Източници на в. „Пари“ от агенцията за национална сигурност заявиха, че стандартно проверките продължават шест месеца

СНИМКИ ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Едва след приключването й Комисията за защита на личните данни ще разследва компанията заради сигнал за изтичане на данни в подписката на РЗС

Проверката по казуса с преписване на лични данни от полици на застрахователната компания „Лев Инс“ АД в подписка на партия „Ред, законност и справедливост“ (РЗС) засега остава само в Държавна агенция „Национална сигурност“ (ДАНС). В свое изказване независимият депутат и бивш народен представител от РЗС Тодор Великов заяви, че в подписката на партията за свикване на референдум за нова конституция са фалшифицирани 10 хил. подписа. Данните били взети от полици, сключени в „Лев Инс“, Ботевград.

Комисията или агенцията Венета Шопова, председател на Комисията за защита на личните данни (КЗЛД), каза за в. „Пари“, че заради

образуването вече от ДАНС производство по подписката на РЗС в момента КЗЛД не е образувала производство срещу „Лев Инс“ или РЗС. По думите й, ако вече има проверка на един и същ казус, КЗЛД е длъжна да спре производството и да го възобнови, когато първото приключи.

Източници на в. „Пари“ от агенцията за национална сигурност заявиха, че стандартно проверките продължават шест месеца. „Изискали сме да бъдем уведомени за приключване на производството от ДАНС. Веднага след това ще се заемем с казуса. Надяваме се това да стане по-скоро, защото случаят е обществено значим и касае най-вече материята по защита на личните данни, която е изцяло в нашата компетентност“, добави Венета Шопова.

„На 24 февруари ще има пресконференция, на която акционерите ще отговорят подробно на всички въпроси. Моят коментар е, че дотогава не мога да отговарям на всякакви глупости, които се появяват в публичното пространство“, каза Стефан Софийански, изпълнителен

директор на ЗК „Лев Инс“ АД в отговор на думите Тодор Великов. От Комисията за финансов надзор (КФН), която следи дейността на „Лев Инс“, обясниха, че те гледат застрахователната дейност на дружеството и финансовите резултати. „Ако се докажат обвиненията, това е вид измама и трябва да се произнесат други институции, тъй като КФН вече няма подобни правомощия“, обясниха от финансовия надзор.

Евентуални санкции

Според Венета Шопова, ако се установи нарушение на Закона за защита на личните данни, което е престъпление - има два вида парични санкции. „Глоба от 500 до 5000 лв. се налага, ако не са предприети мерки за защита на обработваните лични данни, а санкцията между 10 и 100 хил. лв. се налага, когато личните данни са обработвани за различни цели от първоначалните, за които са събрани“, твърди Венета Шопова. По думите й изключително тежка санкция е, ако комисията наложи временна забрана за обработка на лични

данни. „Подобна мярка би могла да доведе до блокиране на дейността на съответния администратор на лични данни и до нарушаване на правата на неговите контрагенти - физически, юридически лица или институции, които са добросъвестни клиенти на съответните услуги чрез валидно сключени договори“, добави Венета Шопова. Ако се стигне до временно отнемане на лиценза на „Лев Инс“, това на практика би блокирало дейността по продажби на компанията, защото, за да продава застраховки, дружеството трябва да администрира лични данни. Освен това не е ясно и какво би станало при изплащане на щети по вече сключени полици, което ще засегне интересите на десетки и стотици хиляди клиенти. Според данните на КФН в края на ноември миналата година „Лев Инс“ е с най-много приходи от автомобилната „Гражданска отговорност“. Компанията има 86.7 млн. лв. приходи от продажбата на задължителната застраховка, което е 20.7% пазарен дял при полицата.

Атанас Христоф

На 24 февруари ще има пресконференция, на която акционерите ще отговорят подробно на всички въпроси. Моят коментар е, че дотогава не мога да отговарям на всякакви глупости, които се появяват в публичното пространство. Всеки може, всъщност не би трябвало да може, да говори глупости. Щом някой е преценил, че може, и го е направил, негова работа

Стефан Софийански,
изпълнителен директор на ЗК „Лев Инс“ АД

Газифицирането отбелязва 8% ръст

За момента най-голям е интересът от малките населени места с ограничени топлофикации според "Овергаз"

За изминалата година "Овергаз" отчита 8% ръст на потреблението и клиентите си в страната. През 2010 г. клиентите им са се повишили с 3200 абонати до 43 000. Най-силен интерес към газифициране в промишлеността е проявен в Бургас - 31% ръст, като газът заменя мазута като гориво.

Ръст в малките градове

Най-сериозно се е повишило потреблението на природен газ в домакинства от малки градове, с неработеща или слаба топлофикационна инфраструктура. Кубрат с 18% и Павликени със 17% са двата града с най-много нови абонати. Абонатите в София се увеличават с 13% ръст (1652

домакинства в повече спрямо 2009 г.). Наблюдава се и 12% ръст в броя на газифицираните обществено-административни сгради.

Във Велико Търново разчетите на компанията показват 9% ръст, в Монтана - 8%, в Русе, Варна, Кюстендил и Пазарджик - 7%. Най-сериозно нарастване на потреблението на компресиран природен газ има в Разлог и Банско - съответно с 50 и 33%. Резултатите се дължат на изпълнението на проекта "Виртуален газопровод", който дава възможност на домакинствата и стопанските абонати, които нямат достъп до газопроводна мрежа, да се възползват от горивото.

Експанзия

През изминалата година

"Овергаз" е инвестирала в изграждането на 50 нови километра газоразпределителна мрежа в страната. Най-много са новоприсъединените участъци в София - 19 километра, Кюстендил - 7 километра, и Русе - 3 километра. С тях газовото дружество поддържа и експлоатира над 2 милиона линейни метра (2000 километра) газова инфраструктура на територията на цялата страна.

Новите трасета са част от инвестиционната програма на газовата компания, одобрена от Държавната комисия за енергийно и водно регулиране. Дъщерните дружества на "Овергаз" притежават лицензи за разпределение на природен газ на територията на 51 български

общини. Град Пловдив не е част от тях, тъй като за района е лицензирано друго газоразпределително дружество - "Ситигаз България" АД.

Потребителски интерес

В дългосрочен план газифицирането на домакинствата или промишлеността излиза по-евтино от алтернативните методи за отопление, въпреки че първоначалните разходи по включване на абоната към мрежата се поемат от него. Годишната консумация на природен газ на едно домакинство от 120 кв. м без изолация е от

700 куб. м до 1500 куб. м газ, което може да генерира икономии до 897 лв.

Другите фактори, които засилват потребителския интерес към използването на газ за битови нужди, е приложението му за отопление, производство на топла вода за битови нужди, готвене и за охлаждане. От "Овергаз" очакват интересът да продължи да се засилва и да стигне европейските нива. В момента 80% от домакинствата на Европа използват природен газ.

Икономии

Според разчетите на компанията общо клиентите

им са платили с 202 млн. лв. по-малко за енергийни разходи през 2010 г. Това е икономия от 50% повече спрямо 2009 г. Обществено-административният сектор е спестил 57 млн. лв. заради замената на нафта с природен газ, а промишлените предприятия са отчели 129 млн. лв. по-малко след смяната на мазута за производството.

Домакинствата, използващи газ за готвене, топла вода и отопление вместо електричество, са платили общо 16 млн. лв. по-малко. Това прави 403 лв. на домакинство. □

Цени на горива и енергия за краен потребител, февруари 2011 г. (от датата на последната промяна)

Енергоносител	Номинална цена	Февруари 2010 г. Преизчислена цена			%
		лева/кВтч	USD/кВтч	EUR/кВтч	
Газоул за отопление	1 850.58 лв/1000 литра	0.190	0.131	0.097	289.00%
Мазут 3% S	1 279.26 лв/тон	0.116	0.080	0.059	176.00%
Пропан-бутан	2 373.60 лв/тон	0.186	0.128	0.095	283.00%
Електрическа енергия:					
- дневна битова	0.182 лв/кВтч	0.182	0.125	0.093	276.00%
- нощна битова	0.114 лв/кВтч	0.114	0.079	0.059	174.00%
- средна битова (60/40)	0.155 лв/кВтч	0.155	0.107	0.079	236.00%
- стоп. и обществени нужди (НН) - седна скала	0.197 лв/кВтч	0.197	0.136	0.101	299.00%
Топлинна енергия					
- средна за топлофикационните дружества	97.82 лв/МВтч	0.098	0.068	0.050	149.00%
Природен газ - газопроводна мрежа	611.26 лв/1000 м3	0.066	0.045	0.034	100.00%
Природен газ - битови потребители (средна за дружествата на "Овергаз")	899.91 лв/1000 м3	0.097	0.067	0.049	147.00%
Природен газ - стопански потребители (средна за дружествата на "Овергаз")	773.77 лв/1000 м3	0.083	0.057	0.043	127.00%

Най-младите клиенти ще променят бъдещето на банките

Родените след 1985 г. изискват различни услуги от своята банка, показва проучване на CISCO

Банковият сектор ще трябва да въведе в употреба редица нови технологии, за да отговори на изискванията на младото поколение. Това показва анализ на потребителите на банкови услуги в САЩ, извършен от Internet Business Solutions Group (IBSG), глобалното консултантско подразделение на компанията за мрежови решения Cisco Systems. Според проучването въпреки лошия икономически климат клиентите са започнали все повече да използват нови технологии, като видеоразговори и онлайн социални мрежи. Това

важи в най-голяма степен за хората, родени между 1985 и 2004 г. В по-малка степен се отнася за тези, родени в периода 1965-1984 г., и най-малко за потребителите, родени в периода 1946-1964 г. Тенденциите при младото поколение ще имат огромно влияние върху банковата сфера, а финансовите институции имат възможност да увеличат приходите си с 5-10%, като отговорят адекватно на неговите изисквания, пресмятат от Cisco IBSG.

Различни желания

Изследването показва, че трите възрастови групи имат нужда от различни финансови услуги. Най-възрастното поколение се нуждае от помощ при управление на парите за своето пенсиониране. Около 35%

СНИМКА SHUTTERSTOCK

от потребителите, родени между 1946 и 1964 г., се чувстват напълно неподготвени за ситуацията, пред която ще се изправят, когато излязат от пазара на труда. Хората от средното поколение искат да натрупат спестявания, като едновременно с това изплащат различни дългове и заеми. Потребителите от най-младото поколение очакват качествено различни методи на обслужване, като 25% от тях биха сменили банката си, за да получат услуга, съобразена с техните нужди.

Новаторски решения

Вследствие на тези резултати Cisco разкри някои от предложенията си за техническо обезпечаване на банки по време на видеоконференция с мениджъра

за вертикални продажби за източни развиващи се пазари на компанията Петер Хикман. Той каза, че Cisco предлага различни технически решения в три основни категории - разнообразни канали за извършване на банкови услуги, виртуални експерти, както и т. нар. подобрени (empowered) клонове. Сред тези решения са възможност за видеокоферентни разговори между различни клонове на дадена банка, онлайн консултации с експерти и др. Според Хикман това би помогнало на банковия сектор в региона предвид сегашното изоставане от стандартите на Запад. По данни на Cisco специално в България едва 50% от населението използва банкови услуги.

Пламен Димитров

Rockefeller Group купи Retail Park Plovdiv за 20 млн. EUR

„Алфа Пропърти“ Мениджмънт ще продължи да управлява търговския център

Еуропа Capital, фонд за инвестиции в недвижими имоти, част от Rockefeller Group, е сключил споразумение за придобиването на Retail Park Plovdiv от Landmark Property Management за 20 млн. EUR, става ясно от съобщение на компанията. Консултант по сделката е Colliers International - България, научи в. „Пари“.

Retail Park Plovdiv е разположен на 46 650 кв. м площ, като отдава под наем 25 000 кв. м от тях. Търговският център потенциално може да разчита на 700 хил. клиенти от Пловдив, Пазарджик, Асеновград и околностите, и разполага с 450 паркоместа (по данни на Landmark). На територията му се намират Baumax, Deichman Shoes, DM pharmacy, „Техномаркет“, „Пикадили“, Harro, Sport Depot и др.

Продавачът

Паркът е собственост на Landmark Property, която от своя страна е контролирана от „Алфа Девелопмънтс“ ЕАД на бизнесмена Иво Прокопиев. Друга компания от групата „Алфа“ - „Алфа Пропърти Мениджмънт“, ще продължи да управлява

търговския център както и досега. Информация за продажбата все още няма нито на сайта на парка, нито на досегашния му собственик или на управляващото дружество.

Първоначалната инвестиция в Retail Park Plovdiv беше около 21 млн. EUR по данни на Landmark от 2008 г. Първоначално Landmark беше собственост на исландския бизнесмен Тор Бьорголфсон, но през 2007 г. беше продадена на „Бриджкорп“ за 210 млн. EUR. Компанията отново смени собственика си пред 2008 г., когато „Алфа Девелопмънтс“ придоби контрол върху 75% от собствеността ѝ.

Купувачът

Rockefeller Group придобива мажоритарния дял в Еуропа Capital в края на 2010 г. като част от стратегията си за инвестиции в Европа. От 1995 г. насам Еуропа Capital е създава 6 фонда за имоти, които са осъществили 70 инвестиционни сделки на стойност над 6.5 млрд. EUR в 17 страни на континента. Еуропа Capital създава два нови фонда за инвестиции в недвижими имоти през 2008 г. - Еуропа Fund III и Еуропа Emerging Europe, като последният инвестира в Източна Европа. От компанията не беше открит никой за коментар на сделката с търговския парк в Пловдив. □

21

► млн. EUR беше първоначалната инвестиция в Retail Park Plovdiv през 2008 г.

25

► хил. кв. м е търговската площ, която се дава под наем в търговския център

► Покупката на Retail Park Plovdiv е част от стратегията на Rockefeller Group за инвестиции в Европа

СНИМКИ BLOOMBERG

Daimler предлага половината си акции в EADS на правителството

Берлин смята да запази баланса на силите между Германия и Франция в европейската група

Автомобилната компания Daimler е предложила на германското правителство да купи половината от дела ѝ в European Aeronautic, Defence and Space Co (EADS). Следващата седмица кабинетът ще обсъди предложението за закупуване на 7.5% от Daimler и на още толкова от банкова група по текущи пазарни цени, съобщи Financial Times, като цитира запознати източници. Придобиването на дела на Daimler от правителството ще позволи на Берлин да запази деликатния баланс на силите между Германия и Франция в компанията майка на Airbus.

Оттегляне

Френското правителство и групата Lagardere държат общо 22.5% от акциите в

► За германския автомобилен производител Daimler участието в EADS вече не е основен бизнес

EADS. Daimler притежава 15% от акциите, но има 22.5% от правата на глас. Преди четири години германската компания продаде 7.5% на банков консорциум, който се ангажира да

задържи дела до края на 2012 г., за да може правителството да намери начин да запази германското участие в EADS. Опитите да се открие друг германски инвеститор обаче явно са

неуспешни засега.

Макар че Daimler е сред основателите на EADS, към момента компанията не смята участието си в европейската група за основен бизнес. Нещо повече, свръхразходите и забавянето на новия военен модел A400M от EADS миналата година намалиха печалбата на Daimler с 261 млн. EUR.

Запазване на баланса

Запазването на равни дялове между Германия и Франция е чувствителна тема още от създаването на EADS през 2000 г. Берлин обаче вчера даде сигнал, че не смята да се отказва от това равновесие. „Германското правителство има ясна индустриална политика за поддържане на френско-германския баланс в EADS“, каза авиационният координатор на правителството Петер Хинце пред Reuters. По думите му всички мерки и стъпки на Берлин са съобразени с тази цел. □

Nestle отбелязва ръст в продажбите

Основен двигател на добрите резултати е силният органичен растеж на развиващите се пазари

Най-големият производител на храни в света постигна 6.2% органичен растеж за 2010 г., което надхвърли очакванията на анализаторите. Продажбите на Nestle са на стойност 109.7 млрд. CHF, като реалният вътрешен ръст е 4.6%. От Nestle изразиха увереност, че за 2011 г. органичният растеж ще достигне между 5 и 6%.

Забележително

„Nestle имаше забележително четвърто тримесечие. Трудно можем да намерим каквито и да е негативи“, заяви Уорън Акерман, анализатор от Evolution Security. От компанията заявиха, че са добре подготвени да посрещнат всякакви промени, включително поскъпване на суровините. Повишените цени засилиха растежа на печалбата през миналата година с 1.6%,

посочи от Nestle. Главният финансов директор Джим Синг заяви, че компанията може да се насочи към по-малки придобивания, след като през 2010 г. изхарчи 5.6 млрд. CHF за това. Акциите на Nestle са поскъпнали с 4.3% през миналата година. Компанията се оценява на около 185 млрд. CHF, което я поставя на трето място по този показател в Европа. Нетната печалба през 2010 г. почти се е утроила, достигайки 34.2 млрд. CHF при 10.4 млрд. CHF през 2009 г. Сумата включва продажбата на Alcon Inc.

Развиващи пазари

Добрите резултати на Nestle се дължат най-вече на развиващите се пазари, където органичният растеж достигна 11.5%. Според компанията това подчертава все по-важната роля, която тези пазари ще играят в бъдеще. Органичният ръст в сегмента на храни и напитки е 5.7% в Северна и Южна Америка, 3.7% в Европа и 10.2% в Азия, Океания и Африка. □

16 ПАЗАРИ

Цени на петрол и петролни продукти

Table with 5 columns: Вид, Бурса, Единица, Март, Април. Rows include Сувор петрол, Brent, Газол, Природен газ, Бензин 95, Нафта.

Спот цени на цветни метали

Table with 5 columns: Вид, Бурса, Единица, Цена, Зм. Rows include Мед, Калай, Олово, Цинк, Алуминий, Никел, Алуминиева сплав.

Курсове за митнически оценки

Table with 4 columns: Валута, Код, За Стойност, Rate. Rows list various currencies like AUD, BRL, CAD, CHF, CNY, CZK, DKK, GBP, HUF, IDR, INR, JPY, KRW, LTL, LVL, MXN, MYR, NOK, NZD, PHP, PLN, RON, RUB, SEK, SGD, THB, TRY, USD, ZAR, EUR.

Валутният курс за митнически цели е курсът на БНБ определен в предпоследната сряда от месеца и публикуван този или на следващия ден...

Курсове на чуждестранни валути

Table with 5 columns: Валута, Код, За, Стойност, Разлика. Rows list currencies like EUR, AUD, BRL, CAD, CHF, CNY, CZK, DKK, GBP, HUF, IDR, INR, ILS, JPY, KRW, LTL, LVL, MXN, MYR, NOK, NZD, PHP, PLN, RON, RUB, SEK, SGD, THB, TRY, USD, ZAR, XAU.

Райфайзен АСЕТ МЕНИДЖМЪНТ

Table with 7 columns: Тип, Валута, Емисионна стойност за поръчки, Цена при изкупуване. Rows list various investment funds like Райфайзен-Европлюс-Облигации, Райфайзен-Глобални-Облигации, Райфайзен-А-Р-Глобален-Балансиран, etc.

Котировки на взаимните фондове

Large table with columns: Фонд, Тип, Ем. сп. (сп), ЦМ, Доходност и Риск. Rows list hundreds of investment funds with their respective performance metrics.

Валути спрямо евро

Table with 6 columns: ВАЛУТА, Код, Купува, Продава, Най-висока, Най-ниска. Rows list currencies like USD, GBP, JPY, CHF, NOK, SEK, CAD, AUD, HUF, CZK, RUB, PLN.

Най-високият курс е най-високият курс купува, най-ниският - най-ниският курс продава. Данни от 17.00 ч българско време на 17.02.2011 г.

otp Fund Management

Table with 4 columns: Взаимен фонд, Нетна стойност на активите на дял, Емисионна стойност (цена при покупка), Цена при обратно изкупуване. Rows list various OTP funds.

www.sentinel-am.bg мес. 02/ 980 14 26. Table with columns: Емисионна стойност, Цена на обр. узк., Доходност. Rows for Sentinel-Prinsipal and Sentinel-Rapug.

Table with 4 columns: ПРЕХВЪРЛЯНЕ ОТ, ПРЕХВЪРЛЯНЕ В, Tu Bi Ai Евробонд, Tu Bi Ai Хармония, Tu Bi Ai Динамик. Rows list various Tu Bi Ai funds.

Регионални индекси

Водещият индекс на БФБ се смъкна под 450 пункта

Sofix: 448.90↓ **-0.59%**

Борсата в Македония се нареди сред печелившите

МВПО: 2732.66↑ **+0.50%**

Минимален ръст за сръбския бенчмарк

BELEX15: 767.25↑ **+0.18%****Резултат****"Алфа Ууг"**

► Дървопреработващото предприятие "Алфа Ууг България" АД отчете наг 5-ти път спад на загубата за миналата година, показва отчетът на дружеството. Отрицателният резултат на "Алфа Ууг" се свива до 1.2 млн. лв. през 2010 г., а година по-рано беше 2.6 млн. лв. Приходите намаляват с 1.8% на годишна база до 9 млн. лв.

Акция на деня**"Петрол"****10.6%**

► се повишиха акциите на дистрибутора на горива "Петрол" АД в рамките на вчерашната сесия. По позицията на компанията минаха 10 лота, а цената се повиши до 4.699 лв.

Световни индекси

Бенчмаркът в Токио добави близо 30 пункта

Nikkei225: 10836.64↑ **+0.26%**

Водещият индекс в Германия беше сред най-зубещите в Европа

DAX: 7384.24↓ **-0.41%**

Щатските индекси започнаха с минимален спад

S&P 500: 1335.20↓ **-0.08%****Рекорд****Памук**

► До исторически рекорд се повишиха фючърсите на памук по време на търговията в Ню Йорк заради коментари, че ускоряване на растежа на световната икономика ще повиши търсенето на облекла от Китай. След повишение от 3.6% фючърсите с доставка през май прескочиха 4450 USD за тон.

Стока на деня**Злато****0.5%**

► се понижиха фючърсите на златото с доставка през април и достигнаха 1382.10 USD за тр. у. Това е най-високата стойност от 13 януари насам

Петролът Брент се колебае около 103 USD заради проблемите в Близкия изток

Ножицата в котировките спрямо американския нефт се увеличава

Котировките на петрола останаха много колебливи, а инвеститорите изнервени заради проблемите в Близкия изток. Съобщение на иранската държавна телевизия, че страната ще изпрати два военни кораба да патрулират пред Суецкия канал, наля гориво в цената на сорта Брент и котировките скочиха в Лондон до 103.93 USD за барел.

Американският лек суров петрол с доставка през април поскъпна до 85.04 USD

16

► USD за барел е разликата в цената между европейския сорт Брент и американския лек суров петрол за доставката през април

за барел.

Очаквания

"Пазарът е изнервен заради опасенията, че може да се стигне до някакъв конфликт между Израел и Иран", коментира пред "Блумбърг" анализаторът от Ecomomic Research Майкъл Линч.

Петролните фючърси бяха подкрепени и от доклада на Американския петролен институт, който отчете спад на запасите от суровината в САЩ с 354 000 барела през миналата седмица при очаквания за увеличение с 2.8 млн. барела. За поскъпването на енергийната суровина допринесоха и продължаващите вълнения в Бахрейн и Северна Африка.

Разлика

След поскъпването на енергийната суровина ножицата в котировките за април между европейския сорт Брент и американския лек суров петрол се разтвори още повече и достигна 16

USD за барел спрямо постигнатите в сряда 15.94 USD.

"Опасността от ескалация на напрежението в Близкия изток е калкулирана в много по-голяма степен в европейския сорт петрол Брент", коментира разликата в цената Тобиас Мерат от Credit Suisse.

Спад

Впоследствие обаче котировките на петрола спаднаха, като в основата на понижението им бяха обявените разочароващи данни за пазара на труда в САЩ. Според официалните данни на министерството на труда първоначалните молби за безработни са се увеличили с 25 хил. до 410 хил. през изминалата седмица. Това върна опасенията, че пазарът на труда в САЩ е далече от пълното си възстановяване. Разочарованието се отрази и на капиталовия пазар и търговията в САЩ започна с понижение от 0.21% за водещия индекс Dow Jones. □

► Спад в петролните запаси на САЩ оказа подкрепа на котировките на суровината

СНИМКА REUTERS

Резултат

► Холандската финансова група ING Group отчете наг 4-ти път ръст на печалбата през миналата година. Положителният финансов резултат на дружеството се повишава до 3.9 млрд. EUR, а в края на 2009 г. печалбата беше 974 млн. EUR. В България холандската група има три дружества - ING Животозастраховане, ING Пенсионно осигуряване и ING Банк

ПОКАНА**"Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт" АД**

Обявява Процедура за избор на оператор на търговска дейност „Експлоатация на вендинг машини продажба на самозалеващи се прозрачни пликчета за пренасяне на течности в ръчен багаж" на територията на Летище Бургас

Информация за обекта и изискванията на процедурата са посочени в процедурната документация, която се получава от 18.02.2011 г. до 09.03.2011 г. в Отдел „Неавиационни дейности", Летище Варна или Летище Бургас.

Цената на документацията е 120.00 лв. с включен ДДС, платени на касите на дружеството на Летище Варна, на Летище Бургас или по банков път.

Документи за участие се подават от 18.02.2011 г. до 09.03.2011 г. включително - всеки работен ден от 09.00 ч. до 16.00 часа в Деловодството на, Летище Варна, Терминал 3, етаж 2, стая № 10.

За допълнителна информация и оглед:
За Летище Бургас - Ирина Кръстева, тел: 056/870 227; 0884 801 303
За Летище Варна - Елена Александрова, тел: 052/573 522; 0887 280 828
www.varna-airport.bg, www.burgas-airport.bg

ИЗВЕСТИЕ

Райфайзен Капиталанлаге-Гезелшафт м.б.Х.(ООД), Виена, с настоящето известява, че от 14.02.2011 година Райфайзен-Енергийни-Акци, Райфайзен-Инфраструктурни-Акци, Райфайзен-Активни-Стоки и Райфайзен-Защита От Инфлация-Фонд ще бъдат продавани публично в България.

Актуалният проспект и всички нужни документи към фонда са на безплатно разположение на заинтересованите страни в Райфайзен Капиталанлаге-Гезелшафт м.б.Х.(ООД), Schwarzenbergplatz 3, A-1010 Vienna, Райфайзен Централбанк Австрия, АД (банка попечител), Am Stadtpark 9, A-1030 Vienna, в Райфайзен Асем Мениджмънт (България), ул. Гогол 18/20, 1504 София, България и на интернет страницата на Райфайзен Капиталанлаге-Гезелшафт м.б.Х.(ООД) <http://www.rcm.at>.

Виена, 18.02.2011 г.

Райфайзен Капиталанлаге-Гезелшафт м.б.Х. (ООД)

Кой ще седне на стола на Трише

► Жан-Клод Трише е председател на Европейската централна банка от 2003 г.

СНИМКИ BLOOMBERG

Битката за поста управител на Европейската централна банка започна, въпреки че новият кандидат ще встъпи в длъжност през ноември

Германия се раздели с шансовете да наложи свой кандидат за президент на Европейската централна банка, след като главният икономически съветник на Ангела Меркел Йенс Вайдман беше номиниран за управител на Бундесбанк, пише

Bloomberg. Преди дни стана ясно, че Вайдман е един от кандидатите за централен banker, който ще поеме този пост от Аксел Вебер, който се оттегля през април.

Разместване на пластове

Рязката промяна около кандидатурите за нов президент на ЕЦБ дойде, след като Аксел Вебер изненадващо реши да се оттегли

от Бундесбанк. Именно Вебер беше едно от спряганите имена, който да застане начело на ЕЦБ. Мандатът на досегашния гувърнор на Европейската централна банка Жан-Клод Трише изтича през ноември тази година. Друга възможна германска кандидатура е Юрген Щарк, който е член на изпълнителния съвет на ЕЦБ. Като много обещаващ вариант доскоро се спрягаше и ръководителят на Европейския фонд за финансова стабилност Клаус Реглинг. Той обаче наскоро отхвърли тези спекулации и каза, че има „страхотна работа“.

От коя националност ще е следващият banker

Повечето финансти и инвеститори очакваха, че най-високата позиция в ЕЦБ ще бъде поета от германец. Причината е, че сега на този пост е французин (Трише), а преди него банката се ръководеше от холандеца Вим Дуйзенберг. Германското правителство обаче даде да се разбере, че не изключва и кан-

Находчивост Да се обзаложим

► Ирландски букмейкър предлага залози кой ще е следващият президент на Европейската централна банка. Досега резултатите са в полза на италиан-

ската кандидатура Марио Драги, след него се нарежда централният banker на Финландия Ерки Ликанен. С най-малко шансове е представителят на Люксембург в управителния съвет на ЕЦБ Ив Мерш, сочат предварителните залози.

дидатури от други страни. По думите на Шойбле Берлин „никога не е настоявал“ на поста да бъде назначен германец. Отказът на Вебер да участва в надпреварата на практика ще даде шанс на кандидати от Италия до Финландия,

коментират чужди анализатори от ING Group NV и Nomura International.

Италия предлага управителя на централната си банка Марио Драги за председател на ЕЦБ. Фактът обаче, че преди това той е работил в Goldman

Sachs, може да се окаже проблем. Друга черна точка за него е, че е италианец. А както всички добре знаем, италианците не са особено стриктни по спазването на фискална дисциплина. Италия е на второ място след Гърция по дълг спрямо БВП.

Въпреки това обаче Драги опита да се хареса на Меркел, като каза, че еврозоната трябва да следва германския „модел“. Има вариант обаче италианската кандидатура на Драги да бъде подкрепена от френския президент Никола Саркози.

Сред другите спрягани имена за заместник на Трише са централните банкери на Финландия и Люксембург - Ерки Ликанен и Ив Мерш. Двамата общо имат близо 19 години стаж в ЕЦБ.

Представителят на Люксембург в управителния съвет на ЕЦБ Ив Мерш също е сочен за участник в надпреварата. Неговата номинация обаче е под въпрос. Наскоро финансовият министър Люк Фриден коментира, че едва ли Люксембург ще получи ръководния пост в ЕЦБ, тъй като друг гражданин на страната - Жан-Клод Юнкер, вече е начело на групата на финансовите министри от еврозоната. При всички положения обаче Фриден настоява наследникът на Трише да бъде определен бързо, за да се предотврати евентуална нестабилност на финансовите пазари.

Защо е толкова важно

От ключово значение е да бъде избран добър финансист, който ще седне на стола на Трише. Причината е проста, той ще трябва да поддържа ценовата стабилност в ЕС. Номинацията на Йенс Вайдман за управител на Бундесбанк на практика лиши Меркел от това да предложи свой кандидат на шеф на ЕЦБ. Германският кандидат със сигурност щеше да приложи разбирането за борба с инфлацията и по-нисък бюджетен дефицит, което изповядва най-голямата европейска икономика. □

„Националността не трябва да играе роля при избора на нов управител на ЕЦБ“

Кристин Лагард, финансов министър на Франция

АВТОПАРИ

Ford Grand C-Max 1,6 Duratorq TDCi

Двигател **редови 4-цилиндров турбодизел**
 Работен обем **1560 куб. см**
 Мощност **115 к.с./85 кВт**
 Въртящ момент **270 Нм от 1750 об./мин**
 Трансмисия **шестстепенна механична**
 Тегло **1504 kg**
 Ускорение **0-100 км/ч 12.3 сек**
 Максимална скорост **180 км/ч**
 Среден разход **4.9 л/100 км**
 Емисии CO2 на км **129 г**
 Цена на тестовия автомобил **41 080 лв.**

ПО-ГОЛЯМО ПРОСТРАНСТВО

Grand C-Max е четвърти
по-функционален ван в гамата на Ford

Хоби, деца, спорт, покупки от ИКЕА, летуване на къмпинг - това са неща, за които ще се нуждаете от място в автомобила си. Съвременните компактни ванове са транспортни средства, създадени, за да ви осигуряват пространствен комфорт, като с помощта на гениални решения в детайл ви позволяват да преконфигурирате седалките в купето постоянно. Така, ако искате да натоварите диван, ще можете да сгънете столовете на задния ред, а ако искате да пътувате с още шест човека, ще можете да отворите сгънатите в багажника допълнителни седалки. Новият Ford Grand C-Max не е най-просторният или най-товароподемният модел в сегмента си. Но е категоричен претендент за титлата "най-динамичен и с близко усещане до конвенционална лека кола".

С появата на новия C-Max Ford предлагат на клиентите си предварително възможността да карат де факто следващото поколение на модела Focus, който ще влезе в продажби след месец. Компактният ван освен това ще се продава и в модификацията Grand C-Max, която е с 14 сантиметра по-дълга и задоволява основната критика към предшественика си - липсата на трети ред седалки. Но Grand C-Max ще ви изненада с още нещо - плъзгащите се задни врати. Ще оцените качествата на това решение, когато се намирате в мола и паркирате в единствената свободна и немного широка дупка в колоните от автомобили. Децата ви/приятелите ви ще слезат леко и без риск да закачат съседностоящия автомобил.

Универсалност

Освен с плъзгащите се задни врати новият Grand C-Max печели сърцата и с други двадесет детайли - например предлаганият като опция 240-волтов контакт в багажното отделение, за да заредите батерията на лаптопа или да включите електрическата помпа за надуваемото легло на къмпинга.

В интериора си Grand C-Max е много удобен. Трите задни седалки може да станат лесно две с няколко движения, при което средното столче се сгъва и с лекота се скрива под възглавницата за сядане на задната дясна седалка. Освен това и двете места на втория ред може да се местят с релси напред или на-

C-Max

По-късият C-Max ще е с конвенционални задни врати и място за петима. Добрата новина при него е, че и той може да бъде поръчан с гениалния механизъм за регулиране на задните седалки по височина и в дълбочина.

зад, както и облегалките им, така че да имате повече пространство за краката или в багажника. Скригите в пода на товарното отделение два стола се разгъват също много лесно, като късите им облегалки обаче ги правят подходящи единствено за деца или за възрастни при кратки пътешествия. В случай че решите

да оставите третия ред в пода, ще имате на разположение багажник с капацитет от 439 литра. При напълно сгънати и втори ред седалки товарното отделение нараства до внушителните 1742 литра. По дължина и височина това е достатъчно за пренос на по-обемисти предмети, като пералня например, или за транспортирането в купето на ски или друга екипировка - например парапланер.

На пътя Grand C-Max демонстрира най-голямото си предимство. Отличното му окачване е много добре балансирано и гарантира стабилност при всякакви пътни условия. Тестовият 1.6-литров турбодизел с мощност от 115 к. с. също се справя добре при високи скорости, като единствено твърдят му и суров звук смущават при движение с ниска скорост. Известна мудност се усеща и заради скоростната кутия, която е с подчертано дълги преводни числа на втора и трета предавка. Ако нагодите стила си на шофиране към това и свикнете, че трябва да сте на втора там, където си мислите, че е време за трета, ще усетите качествата на този модерен турбодизел.

Ford Grand C-Max трябва да завоюва нови територии за Ford в тази част на сегмента от компактни ванове, където досега той беше втори избор за сметка на конкуренти като VW Touran или Peugeot 5008. Новата генерация на платформата Focus е много-обещаваща заявка за предимство в този сегмент. Разбира се, ако клиентите търсят повече автомобил, отколкото мобилната транспортна количка.

Александър Бойчев

Изкуството да продаваш

Българските частни галерии рядко реализират печалба, но интересът към изкуството не спада

Знаете ли колко частни галерии има в София? Преди време ми се наложи да направя списък - над 100. Това ме накара да се замисля как се издържат тези галерии и как оцеляват при такова насищане на пазара.

За страничния наблюдател управлението на галерия може да изглежда лесно. Истината е, че въпреки че бизнесът с изкуство е интересна и приятна работа, той е сложен процес. За да имате успех, трябва да сте запознати с пазара, с творците и произведенията, както и да имате отлични маркетингови умения. Както при всеки друг бизнес, оцеляването на фирмата зависи от вас.

За да си добър търговец на изкуство, се искат както знания, така и инстинкт и нюх. Някои от знанията се придобиват в университета, други - ако самият търговец се занимава с изкуство. Друг важен аспект са социалните умения - тази работа изисква както търпение, така и чувство за хумор.

Печели ли се от продажба на изкуство у нас?

Частните галерии в България се финансират от

продажба на изкуство, но рядко реализират сериозна печалба. Приходите се използват главно за поддържане на дейността. Произведенията се продават на консигнация, т. е. авторът получава заплащане, след като творбата му бъде продадена. Отстъпката от продажбата за галерията е около 50%, понякога и по-висока.

„Изцяло влагам лични средства във финансирането на галерията”, споделя Светлана Ганева, собственик на галерия „Арт аля”. Според нея не е възможно да се реализира печалба от продажба на изкуство и разходите по изложбите винаги са по-големи от приходите. Основните разходи на галериите са за режийни, реклама (дизайн и печат на покани, плакати), уеб-поддръжка, подготовка и откриване на изложби, както и за заплати и охрана.

Кой купува изкуство у нас?

Хората, които купуват изкуство, имат доходи над средните в България. „Клиентите ни са образовани, добре платени ценители на изкуството”, казва Румяна Йонева, управител на галерия „Ракурси”. Свет-

лана Ганева от „Арт аля” пояснява, че в този профил влизат както бизнесмени и адвокати, така и учени.

Криза в бизнеса, но не и в изкуството

„Въпреки че се наблюдава отлив на купувачи и намаляване на продажбите, интересът към изкуството не спада”, твърди Румяна Йонева от „Ракурси”.

Димитър Грозданов от галерия „Сезони” споделя, че кризата се отразява много негативно на продажбите. Според него цените на изкуството у нас никога не са достигали реалното си ниво. „В последно време те катастрофално падат, средната печалба е 10% от стойността на продажбите. Обикновено купувачите избягват рискове. Може да се каже, че се купуват или утвърдени имена, или „популярни картинки”, които нямат стойност”, казва той.

Въпреки спада на цените като цяло някои работи на определени автори задържат цените си. Румяна Йонева обаче пояснява, че това, че се предлагат на такива цени обаче, не означава и че се купуват. Но макар и да има криза в бизнеса с изкуство, в самото изкуство криза няма.

Теогора Мусева

Хората, които купуват изкуство, имат доходи над средните в България, коментират

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

„ В България има пазар на изкуството, но той е за стари майстори. Съвременно изкуство се купува много рядко. В другите държави има култура за купуване на изкуство, докато у нас тя още не е развита. Хората, които имат възможност, за съжаление не влагат парите си там. Негатив на инвестициите в изкуството е, че не може веднага да се продаде това, което е купено

Росица Гецова,
галерия „Аросита”

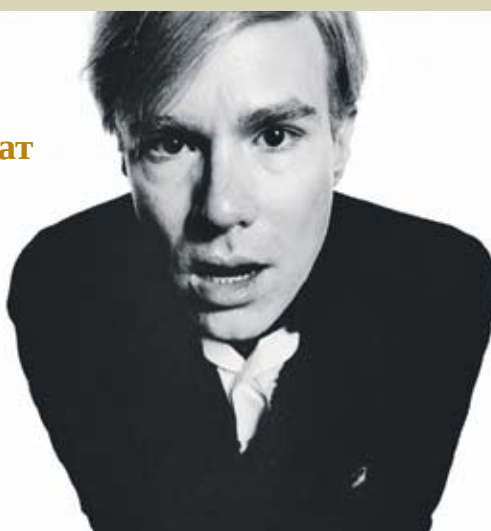
СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

Пазар**Най-скъпите картини**

▶ Най-скъпите картини на пазара са няколко непроданами картини на Мърквичка, Майстора и Никола Петров, които достигат и 100 хил. лв. Цените на съвременните автори са далеч по-ниски: ▶ Греди Асса - 5-7 хил. лв.

- ▶ Станислав Памукчиев - 3.5-4.5 хил. лв.
- ▶ Димитър Войнов-баща - 5-10 хил. лв.
- ▶ Емил Попов - 5 хил.
- ▶ Георги Чапкънов - 4-5 - 8.5 хил. лв
- ▶ Христо Харалампиев - 4-5 хил. лв.

Информацията е представена от галерия „Сезони“ и галерия „Ракурси“.

Цитат

„Правенето на пари е изкуство, а превръщането на изкуството в добър бизнес е най-голямото изкуство

▶ Ангу Уорхол

ИЗКУСТВО

Има голямо търсене на картини от хотели, офиси и SPA центрове

Инвестициите в изкуство може и да носят добра доходност, но за целта трябва да се направи професионален избор

„Правилно направените инвестиции в изкуство носят много по-висока доходност от вложенията в акции и облигации, но за това е необходима специална подготовка, нагласа и желание.“ Това казва Румяна Йонева, управител на галерия „Ракурси“

Инвестициите в изкуство обаче рядко носят печалба у нас, тъй като пазарът още не е развит, смята Димитър Грозданов от галерия „Сезони“. Той отбелязва, че друг основен проблем е законодателството, което възпрепятства инвестициите.

Фактът, че пазарът не е развит, обаче означава, че в него още има много ниши. Такива са например инвестициите в съвременни и млади автори, смятат галеристите. „Най-голямо пространство се открива

▶ Изкуството може да служи като защита срещу инфлацията, казват експерти СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

при актуалното изкуство, което засега почти никой не купува“, твърди Грозданов. Според Росица Гецова от „Аросита“ има голямо търсене на картини за хотели, офиси и SPA центрове.

За Грозданов плюсет на инвестицията в изкуство е, че то може да служи като защита срещу инфлацията. Негатив обаче е ниската ликвидност, не може веднага да се продаде това, което е купено, допълва Гецова.

„Артпазарът е показал неколккратно, че е една от най-сериозните инвестиции, макар и по време на криза. Ако проследим резултатите от световните аукциони за модерно и съвременно изкуство, ще забележим, че през изминалите 2-3 години са поставени едни от най-големите рекорди“, коментира Деница Атанасова, президент на Музейната галерия за модерно изкуство.

Теогора Мусева

**Особености
Внимание,
менте!**

▶ Един от големите рискове при инвестиция в изкуство е шансът да попаднеш на фалшификат. Най-

ценните картини на българския пазар са тези на стари майстори, но това са и най-често фалшифицираните картини.

▶ „Трябва да се купува от галерии, където работят специалисти и се издава сертификат за про-

гажбата. Опасността е най-голяма при купуване на много търсени стари майстори. Важна е консултацията със специалист и избягване на покупка от случайни хора“, обяснява Румяна Йонева, управител на галерия „Ракурси“.

галеристи

СНИМКА МАРИНА АНГЕЛОВА

„Кризата се отразява фатално на продажбите. Обикновено купувачите избягват рискове. Може да се каже, че се купуват или утвърдени имена, или „популярни картинки“, които нямат стойност. Инвестициите в изкуство у нас рядко носят печалба, защото няма развит пазар и подходящо законодателство. В дългосрочна перспектива всички негативи от инвестициите в изкуство преминават в позитиви. Най-голямо пространство за инвестиции се открива при актуалното изкуство, което засега почти никой не купува

Димитър Грозданов,
галерия „Сезони“

СНИМКА ЕМИЛИЯ
КОСТАДИНОВА

„Правилно направените инвестиции носят много по-висока доходност от вложенията в акции и облигации, но за това е необходима специална подготовка, нагласа и желание. В момента има спад на цените на произведенията на изкуството като цяло, макар и работи на определени автори да задържат цените си. Има много ниши, но като цяло пазарът не е добре развит все още. Инвестициите в съвременни и млади автори представляват голяма ниша

Румяна Йонева,
галерия „Ракурси“

Банките и телекомите най-много обичат изкуството

► През 2010 г. УниКредит Булбанк реализира успешно сътрудничество с Музейната галерия за модерно изкуство в София. Главният изпълнителен директор на УниКредит Булбанк Левон Хампарцумян и президентът на галерията Деница Атанасова откриват поредната изложба

Компаниите не само спонсорират, но и сами инициират изложби, концерти и артсъбития

За да може изкуството да достигне до повече хора, то има нужда от пари. Стоотици фирми по света отделят част от бюджетите си именно за тази цел и въпреки че това не е основната им дейност, са склонни да спонсорират различни изложби и концерти. Корпоративната социална отговорност на някои от институциите отива още по-далеч - те поемат издръжката на цели галерии, музеи и ежегодни музикални събития.

По стъпките на опитните

Следвайки примера на големите корпорации по света, и опериращите на българския пазар компании

вече може да се похвалят, че имат "култура на спонсорство". Обикновено обаче фирмите, които финансират култура у нас, са част от големи международни компании. Това, което те правят у нас, е част от по-голямата, корпоративна култура на компанията майки. Сред най-големите спонсори се открояват банки, застрахователни компании и телекомуникационни дружества.

Банките са най-големите ценители

Най-често изложби и други културни събития в България се спонсорират от банки. УниКредит Булбанк е един от трезорите със сериозна традиция в това отношение. За банките от групата културата и изкуството са двигател на икономическото развитие и поради тази причина политиката на УниКредит във всички 22

страна, в които присъства, е да дава приоритет на важни за местните общности проекти, коментираха за в. "Пари" оттам.

УниКредит разполага с колекция от около 60 хил. произведения. Сред тях има картини на известни автори като Саволдо, Каналето и Тинторето, както и съвременни артисти като Ив Клайн, Фернан Легер, Джорджо Моранди, Оскар Кокошка. Банката представя пред обществото произведения на съвременни художници като Анди Уорхол, Кристо, Георг Базелиц и Герхард Рихтер по различни начини - най-вече в сътрудничество с галерии и музеи.

Инвестициите не намаляват

У нас подкрепата на УниКредит Булбанк за модерното изкуство е част от дългогодишните й усилия да модернизира страната

по приятен и интелигентен начин. От трезора заявяват, че всяка година отделят разумна сума в зависимост от проектите, които са планирали за спонсорство, а поради консервативната политика на внимателен подбор кризата не се е отразила видимо на инвестициите на банката в тази сфера.

Освен подпомагане на различни изложби у нас УниКредит Булбанк провежда и традиционната годишна инициатива - "УниКредит Арт Ден". По време на този ден служителите и клиентите на банката имат свободен достъп до художествените експозиции в по-големите галерии в цялата страна. През тази година италианската банка ще стартира още един от артистичните проекти на групата - "УниКредит Студио". С негова помощ ще се подкрепят млади творци, които до момента не са били представя-

ни от галерии.

Банки с галерии

Социалната ангажираност на друга финансова институция води до появата на единствената галерия, собственост на банка. Галерията е "Върхове", а собственикът ѝ е СИБАНК. За 6 години от съществуването си галерия "Върхове" е организирила над 80 изложби, в които са представени оригинални съвременни автори, частни колекции, музейни сбирки, самостоятелни и кураторски проекти. Впоследствие, след като един от бившите акционери в трезора се оттегля, галерията престава да бъде собственост на СИБАНК. Това обаче няма да спре банката да подкрепя културни проекти, казаха оттам за в. "Пари".

СИБАНК като част от групата КВС има уникалния шанс да представя

Практика Традициите по света

► Традицията банки да подкрепят изкуството е силно залегнала в Турция. Едни от най-големите съвременни финансови институции в южната ни съседка имат изключително важна роля в тази сфера. Централната банка на страната дори поддържа свой музей на нумизматиката и своя художествена галерия, в която излага произведения на някои от най-известните турски класици и съвременни художници.

► Международната финансова компания ING също подкрепя редица инициативи в сферата на спорта, изкуството и културата. ING Group спонсорира културни проекти, като се фокусира основно върху музика, дизайн и визуални изкуства. От 1989 г. ING е главен спонсор на холандския Кралски оркестър "Концертгебау". От 2005 г. групата спонсорира най-големия и най-известен музей - Кралския музей. ING подкрепя финансово и Музея на модерното изкуство в Ню Йорк.

пред българска публика европейски класици. През 2011 г. един от сериозните проекти, по които работят от банката, е свързан с представяне на съвременни български автори пред белгийска публика.

Комуникации и изкуство

Социална ангажираност за различни културни и спортни събития има и "МобилТел". Благодарение на телекома за първи път в България бяха показани творби на Пабло Пикасо, както и изложбата "Леонардо да Винчи - учен и изобретател". Освен това от 2005 г. насам компанията организира "Годишни награди за съвременно българско изкуство на "М-Тел".

И през 2011 г. компанията продължават с поредните спонсорски инициативи. А ние оставаме в очакване.

Елина Пулчева

Проекти, подкрепени от УниКредит Булбанк през 2010 г.:

- Изложба изобразително изкуство на ученици от 105 СОУ "Атанас Далчев" в централата на УниКредит Булбанк
- Изложба на китайския художник Зенг Фанжи по случай 25-ия рожден ден на Националната галерия за чуждестранно изкуство
- Лимитирана серия от оригинални графични творби на британския художник Деймиън Хърст в Музейната галерия за модерно изкуство
- Ретроспективна изложба на графичното творчество на Салвадор Дали в Музейната галерия за модерно изкуство
- Коледна изложба: Библейски сюжети на Марк Шагал

и Салвадор Дали в Музейната галерия за модерно изкуство

Проекти, подкрепени от "МобилТел":

- Оперен фестивал "Опероса" в двораца "Евксиноград" - 2010 г.
- Австрийски музикални седмици и цикълът концерти "Концертмайсторите" - 2010 г.
- Първа представителна изложба на Пабло Пикасо в България - 2008 г.
- Изложба "Леонардо да Винчи - учен и изобретател" - 2007 г.

- Изложба на открито "Земята отвисоко" - 2007 г.
- Традиционно организира "Годишни награди за съвременно българско изкуство на "М-Тел" - от 2005 г.

Проекти, организирани от СИБАНК в галерия "Върхове":

- Над 80 изложби за 6 години
- Изложба "Във време на промяна: Модерното изкуство в Белгия 1880-1950. Избрано от колекцията на КВС" - 2010 г. Представени са шедьоври от началото на ХХ век на художниците Джеймс Енсор, Констант Пермеке, Рене Магрит, Фелисиен Ронс, Гюстав ван де Вустейне, Рик Воутерс и Леон Спийлаерт.

Трябва ни стратегия за използването на потенциала на изкуството

В момента липсва статистическа информация за културното наследство, което прави невъзможен анализа на икономическата му ефективност

Социално-икономическата рамка, в която се формира българският пазар на културно наследство, се предопределя от сложната икономическа ситуация в България - рестриктивно публично финансиране, липса на алтернативни източници за финансиране, недостатъчни частни инвестиции, отсъствие на Национална стратегия за развитие на културното наследство и свито потре-

„ Парите за културното наследство в последните 20 години не надвишават 7-8% от бюджета за култура, което е крайно недостатъчно

► Износът на изложби би трябвало да стане стратегическа цел в дейността на музеите и галериите, тъй като увеличава приходите на институцията и служи като алтернативен финансов източник

СНИМКА ЕМИЛИЯ КОСТАДИНОВА

бителско търсене. Парите за културното наследство в последните 20 години не надвишават 7-8% от бюджета за култура, което е крайно недостатъчно. Но може оскъднява средствата да се допълнят, ако

се разработи стратегия за кандидатстване за финансиране от европейски програми. Факт е, че секторът индиректно допринася за икономическото развитие и на национално, и на регионално и общинско ниво, затова и неговият потенциал трябва да се използва по-добре.

Създаване на пазарна среда

В периода след 2000 г. се появиха елементи на пазарна адаптация на музеите и галериите в България, а именно - намаляване на съотношението на държавната субсидия спрямо собствените приходи. Тенденцията се потвърждава и при анализ на приходите и посетителите на музеите и галериите. Показателно е, че броят на посетителите се запази относително стабилен, но собствените им приходи нараснаха почти 2.5 пъти в края на периода. В структурата на приходите се наблюдава както нарастване на цената на билетите, така и увеличение на приходите от допълнителни дейности и спонсорство.

При разработване на музейните стратегии износът на изложби би трябвало да стане важна цел в дейността на музеите и галериите, тъй като увеличава приходите на институцията и служи като алтернативен

„ В периода след 2000 г. броят на посетителите в музеи и галерии се запази относително стабилен, но собствените им приходи нараснаха почти 2.5 пъти

финансов източник.

Липсва статистика

Липсата на официална статистическа информация за недвижимото и нематериалното културно наследство - отчитане на приходи, разходи, капиталови средства, вложени в консервация и реставрация, брой посетители и приходи от билети, (а такава не се събира дори и в Министерството на културата) - прави невъзможен анализа на икономическата ефективност, както и инвестиционния анализ. Ето защо не е ясно на какъв принцип се отпускат и съответно няма как да се измерят дали са ефективни и ефикасни държавните, общинските и частните инвестиции за социализация на културното наследство,

които по презумпция би трябвало да увеличат културното потребление.

Кухи фрази и обещания

За съжаление в последните години културното наследство е обект на политически речи с апломб, а не на конкретна стратегия за развитие и измърване на въздействието му върху икономиката. Употребата на израза "културното наследство е фактор за развитие на културния туризъм" е просто куха фраза, без конкретика, тъй като нито културният туризъм се отчита чрез рамка от индикатори, нито се отчита културното наследство - недвижимо и нематериално. В тази връзка е изключително належащо с оглед приемането на план за развитие на културния туризъм от Министерския съвет да се направи промяна в статистическата рамка и да се включат културното наследство и културният туризъм.

Важна стъпка по посока на пазарна трансформация на сектора е появата на новия Закон за културното наследство (2009 г.). Трябва да се разработи обаче и обща стратегия за развитие на културното наследство и културния туризъм, която е предвидена в закона и се очаква да бъде част от Националната стратегия за развитие на българската култура.

Само при наличието на това условие е възможно предложените в различните части на закона пазарни и пропагандни инструменти да бъдат обединени в единен пазарен регулаторен механизъм и

да бъде изградена връзката между културното наследство, културния туризъм и пазара.

Диана Ангреева,
директор, "Обсерватория по икономика на културата"

Профил Обсерваторията по икономика на културата

► "Обсерватория по икономика на културата" е неправителствена организация, която има за цел да подпомага културните организации за ефективно им включване в процесите на изграждане на културни политики и стратегии.

► Тя развива и насърчава теорията и практиката на икономическите и финансовите анализи в културния сектор.

► "Обсерваторията" иницира и разработва културни проекти, организира предизборни дебати, публични дискусии и конференции.

► Организацията стимулира създаването на мрежи и общности в областта на икономиката на културата.

Визитка Коя е Диана Ангреева?

► Диана Ангреева е директор на "Обсерватория по икономика на културата" от 2008 г.

► Завършила е финанси в УНСС.

► От 2005 г. работи като изследовател по културни политики в проекта "Екс-

пертно знание за публичните политики и академична промяна".

► От 2009 г. е гост-преподавател по маркетинг и реклама и по финансиране на сценичните изкуства в НАТФИЗ "Кръстьо Сарафов".

► Автор е на публикации, изследвания и анализи в областта на икономиката и финансирането на културата.

„Ако не си образцов, не бъди образец!“

Какво се случва с настоящите авторитети, когато узнаем за сътрудничеството им с Държавна сигурност

Въпросът дали да се отворят досиетата отдавна не е на дневен ред. Изморихме се от липсата

на еднозначни действия. Сега проблемът е друг - как да приемем факта, че моралните ни авторитети, градители на т. нар. гражданско общество са бивши сътрудници на Държавна сигурност? Какво е накарало тези хора да работят за нея? Какво са загубили, какво са спечелили? Защо тези

хора, с малки изключения, не намериха сили да си признаят след 1989 г.? Как посрещат оповестяването на компрометиращите ги досиета?

Можем ли да простим, можем ли да степенуваме вината, можем ли да продължим напред и да прескочим цепнатината, която се е отворила в бл-

гарското общество? Може ли репресираното поколение да погледне на тези събития неемоционално, или „моралният потрес“ е прекалено силен, за да бъде то обективно? Може ли поколението на хората, родени след 1985 г., да разбере този „морален потрес“? Те ли ще изследват близкото минало

обективно? Минало ли е то въобще, че да бъде изследвано, или държавата все още е една нелустрирана структура?

Тези и много други въпроси бяха дискутирани в Центъра за култура и дебат „Червената къща“ в сряда от „засегнати и засягащи, бивши и настоящи сътрудници, бивши и настоящи „отказници“, вербували и вербувани“.

ДС беше наречена „инструмент“ и „юмрук“ на БКП, който по думите на преподавателя по политически науки Момчил Дойчев през 1989 г. избива зъбите на партията и заема нейното място. Говореше се сериозно и аргументирано за „слуги на дявола“ и за неизтриваеми „петна на позора“. Но заедно с това имаше и напомняния, че нямаме право да се чувстваме горди, че не сме доносници, тъй като или не са ни предложили, или не са ни притиснали достатъчно настойчиво.

Въпросът за мотивите и моралните ценности на вербуваните остана открит. Знаем, че повечето от тях по едно или друго време трябваше да вземат отношение към миналото си. Те заявиха спокойно, че са служили на родината или че са били притиснати от системата.

Тук беше уместно изказването на културолога Александър Кьосев: „Ако не си образцов, не бъди образец.“ Остава надеж-

дата, че мълчаливите са си дали някаква лична равностметка. Това обаче нямаше кой да засвидетелства по време на дискусиите. Никой от поканените авторитети не присъства.

Единственият автентичен глас на службите в лицето на възрастен полковник беше моментално париран от публиката. В този момент ясно пролича неспособността на аудиторията да оцени, че има пред себе си истински образ на „дявола“, който трябва да бъде изслушан и дори разбран, за да може обществото да продължи напред. Полковникът действително вярваше, че да казва истината в доноси е нещо съвсем редно и че тогавашното Народното събрание е било легитимен орган.

Процесът на декомунизация и самият преход бяха забавени достатъчно дълго, за да си задаваме тези въпроси чак сега, когато децата на прехода станали възрастни. Ако целта на този дебат е да поправи бедите, нанесени от несвоевременно лустрираните, той е закъснял. И все пак има исторически смисъл. Малко вероятно е да бъде променена оценката на потърпевшите, но е важно да бъде разбрана ролята на лустрираните авторитети във възпитанието на младото поколение, което е държано в неведение.

Теодора Мусева

Изказвания от дебата

Бях поканена да застъпя неопетненото поколение - родените след 1985 г. В залата броят им е около 15 души - това за мен е много показателно. Този разговор е на хората, които живяха в социализма, които имат отношение към онова общество. Нашето поколение винаги трябва да преодолява един тип дихотомия - от една страна, не знаем достатъчно и не можем да знаем, защото не сме живели, от друга - когато решим или ако решим да научим нещо, ни се казва вие нямате право да съдите морално. Като че ли в тези 20 години преход развих някакъв тип алергия от полярното осмисляне на комунистическото общество - пълно очерняне и отричане на всичко, което е постигнато по негово време, и една много приятна носталгия.

Мария Иванчева, антрополог, докторант в Централния европейски университет

Ако целта на този обществен акт е покаяние - покаяние не виждаме. Бихме могли да го предполагаме само у онези, които мълчат. Всички, които говориха и виждахме на екрана, или се гордееха, че са служили на родината, или пък имаха други съображения. Освен чистото знание единственият друг смисъл, който виждам, е в доволството на едни хора, които нямат друга заслуга освен това, че не са били агенти на ДС, и които в заклеияването на тези агенти постигат собствената си реализация. Аз бях против като човек и гражданин да бъдат отворени досиетата - не искам да знам кой ме е донасял. ДС продължава да трови живота ми и до ден днешен, изкарвайки списъци на някои хора, които уважавам и са ми приятели - да рови в моето Аз. Другата част от шизофренното ми съществуване обаче смята, че това трябва да се знае, и колкото и да съм против - сега и ровя. Боя се, че ние тук почваме да смесваме заклеияването и знанието.

Евгения Иванова, преподавател по етническа политика в НБУ

Необходим е обществен консенсус. Имаме два морални стереотипа, които ми се струват важни - този за позорното петно и този за моралното диференциране на вината. Трябва да разграничим различните типове вина. Ако са те натиснали, за да станеш доносник - минимална вина. Ако си подписал и си се отказал след две седмици - малко по-голяма вина... Ако си бил сътрудник, за да се облагодетелстваш лично и си давал доноси срещу съсед и приятели - това вече е много голяма вина. И се стига до едни особени положения, които бих нарекъл чудовищни: ако си донасял за своята съпруга, за своето дете, ако учител е донасял за свой ученик. Доносничеството е особен вид вина. То нарушава нещо много базово и това е усещането, че светът е лъчист и сигурен."

Александър Кьосев, преподавател по културология в Софийския университет

Вярвал съм, че по времето на СДС се е искало отваряне на досиетата. Някои решения показват, че през 1997 г. не само не са се отворили докрай досиетата, но тогавашното управление, което се ангажира с този процес на декомунизация и с прекъсване на връзките на репресивния апарат на ДС, не изпълни това свое обещание. Всъщност тези хора са причината да се завещае такова наследство. Системата на ДС е промивала мозъците на поколения, но всеки има право да прочете тези архиви. Смятам, че битката не е за поколенията, изплашени да се върнат към този болезнен спомен. Аз си представям как един млад човек отива след 20-30 години в библиотеката и чисто документално му бива поднесена историята на комунизма.

Христо Христов, журналист

България е уникална с това, че знанието за досиетата идва 20 години след началото на прехода. Тоест 20 години беше период, в който една немалка част от тези хора имаха възможността да формират общественото мнение в определена посока. Взривът на национализъм, да речем, се случи не без помощта на хора, които са бивши сътрудници на културно-историческото разузнаване.

Момчил Методиев, историк, Институт за изследване на близкото минало

Този дебат ме навежда на мисълта, че държавна сигурност е жива и здрава и продължава да върши дейността си. С Юлиана Методиева (бел. авт. - журналист и представител на Българския Хелзинкски комитет) искаме да направим обективен сайт с документи за ДС, без да изпадаме в емоционални състояния. След случая с Богдан Богданов (бел. авт. - президент на Нов български университет) нашата работа престана, защото не можехме да се опомним какво трябва да направим. Очевидно, за да бъдем точни и обективни, ние трябва не да поставяме на стената на позора, а да разгледаме самия механизъм. Трябва да се започне исторически от факта, че ДС е бойният юмрук на партията, за да се стигне до периода след '89-а г., когато бойният юмрук избива зъбите на партията и зае нейното място.

Момчил Дойчев, преподавател в департамент „Политически науки“ в НБУ